

کلیات برنامه و سرفصل

دوس رشتہ

تاریخ اسلام

سطح سے تیز رہی علیہ خواہران

سال تنظیم : ۱۳۹۹

فهرست:

۳	کلیات رشته
۴	عناوین دروس
۶	فقه ۱
۷	فقه ۲
۸	فقه ۳
۹	فقه ۴
۱۰	اصول فقه ۱
۱۱	اصول فقه ۲
۱۲	اصول فقه ۳
۱۳	اصول فقه ۴
۱۴	تفسیر قرآن ۱
۱۵	تفسیر قرآن ۲
۱۶	عقاید خاص شیعه ۱
۱۷	عقاید خاص شیعه ۲
۱۸	تجزیه و ترکیب
۱۹	کلیات تاریخ جهان
۲۱	جهان در آستانه بعثت
۲۳	تاریخ رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم
۲۵	فلسفه تاریخ
۲۷	سنت‌های تاریخی در قرآن و روایات
۲۸	مآخذشناسی تاریخ اسلام و تاریخ‌نگاری در اسلام
۳۰	تاریخ خلفاء
۳۲	تاریخ اهل البیت علیهم السلام ۱
۳۴	تاریخ اهل البیت علیهم السلام ۲
۳۶	تاریخ اهل البیت علیهم السلام ۳
۳۸	تاریخ اهل البیت علیهم السلام ۴
۴۰	تاریخ عصر غیبت
۴۲	تاریخ تشیع
۴۴	سیره رسول خدا و اهل البیت علیهم السلام ۱ و ۲
۴۶	تاریخ امویان
۴۸	تاریخ عباسیان
۵۰	تاریخ عثمانی
۵۲	اسلام در ایران
۵۴	تاریخ انقلاب اسلامی ۱
۵۶	تاریخ انقلاب اسلامی ۲

۵۸	اسلام در مصر و شام
۶۰	اسلام در مغرب و اندلس
۶۲	اسلام در هند و آسیای میانه
۶۴	متون تخصصی (عربی)
۶۶	وضع کنونی جهان اسلام
۶۷	جنبش‌های فکری و دینی معاصر
۶۹	جغرافیای تاریخی جهان اسلام
۷۱	کلیات تاریخ تمدن اسلامی
۷۲	مستشرقان و تاریخ اسلام
۷۴	عربی معاصر
۷۵	زبان تخصصی ۱
۷۶	زبان تخصصی ۲
۷۷	روش تحقیق پیشرفته
۷۹	کارورزی و ارائه پژوهش
۸۰	پایان نامه
۸۱	مهارت پژوهشگری
۸۲	مسئله یابی و منبع یابی
۸۳	طرحنامه نویسی
۸۴	فیش نویسی و پردازش اطلاعات
۸۵	شیوه تدوین پایان نامه
۸۶	مقاله نویسی
۸۷	روش نقد و تحلیل
۸۸	عناوین جامع

باسمه تعالی

کلیات رشته:

ماده ۱. عنوان:

عنوان رشته ، سطح سه «تاریخ اسلام» (خواهران) می باشد.

ماده ۲. تعریف:

سطح سه «تاریخ اسلام» پس از سطح دو (دوره عمومی) آغاز می گردد. طلاب در این دوره ضمن شناخت وقایع دوران جاهلیت، صدر اسلام، دوران ائمه علیهم السلام و سیره پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و امامان معصوم علیهم السلام توان تحلیل و بررسی، تدریس و پاسخ گویی به نیازهای رایج در این زمینه ها را کسب می کنند و پس از احراز توان علمی با ارائه پایان نامه، موفق به دریافت دانشنامه این رشته می شوند.

ماده ۳. اهداف:

۱. تعمیق شناخت نسبت به مبانی اعتقادی؛
۲. تبیین علمی تاریخ و سیره پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و امامان معصوم علیهم السلام؛
۳. بررسی و تحلیل نقش مکتب اهل بیت علیهم السلام در تاریخ، فرهنگ و تمدن اسلامی؛
۴. تربیت افراد توانمند در زمینه های آموزشی، پژوهشی و تبلیغی در حوزه تاریخ اسلام؛
۵. بررسی و نقد تاریخ خلافت و دولت های حاکم بر جهان اسلام و تطور آن؛
۶. ایجاد توان پاسخ گویی به پرسش ها و نیازهای جامعه در مورد مسائل تاریخ اسلام؛
۷. ایجاد توان بهره گیری از متون و منابع تاریخ اسلامی، تحلیل و نقد آن؛
۸. آشنایی با تاریخ جنبش ها، فرق و مذاهب اسلامی؛
۹. شناخت تاریخ نگاری در اسلام؛
۱۰. آشنایی با مسائل فلسفه تاریخ؛
۱۱. تربیت طلاب مستعد جهت ورود به سطح چهار رشته تاریخ.

ماده ۴. سیاست ها:

۱. تکیه بر آموزش مسائل اساسی و محورهای مهم تاریخ اسلام با توجه به مبانی اعتقادی؛
۲. تأکید بر استفاده از منابع دست اول و مهم تاریخ اسلام، با تأکید بر آیات و روایات معتبر فریقین.

ماده ۵. ضرورت:

۱. تأکید اسلام بر مطالعه تاریخ و سرگذشت پیشینیان؛
۲. تأثیر مباحث تاریخی بر فهم دقیق برخی از علوم اسلامی؛
۳. کشف و تبیین علمی سیره پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و امامان معصوم علیهم السلام به عنوان بهترین الگوهای کامل با هدف انطباق فرهنگ جامعه بر آن.

عناوین دروس :

ردیف	عنوان درس	واحد	اهداف
۱	فقه ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۱۲	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه و آشنایی با روش های استدلال فقهی
۲	اصول فقه ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۸	شناخت مباحث مهم اصولی
۳	تفسیر قرآن ۱ و ۲	۴	تبیین و تفسیر آیاتی از قرآن کریم به روش ترتیبی
۴	عقائد خاص شیعه ۱ و ۲	۴	پاسخ‌گویی به برخی از شبهات در زمینه عقائد خاصه شیعه
۵	تجزیه و ترکیب	۲	تقویت توان تشخیص و بکارگیری قواعد صرف و نحو
۶	کلیات تاریخ جهان	۲	شناخت کلیات تاریخ جهان، اقوام، فرهنگ ها و تمدن ها با تأکید بر تاریخ اروپا
۷	جهان در آستانه بعثت	۲	بررسی و تحلیل وضعیت دینی، فرهنگی و اجتماعی جهان (جزیره العرب، ایران، مصر، روم و هند) در آستانه بعثت
۸	تاریخ رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله	۲	بررسی، تحلیل و نقد گزارش‌های مربوط به حوادث مهم تاریخ پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله
۹	فلسفه تاریخ	۲	شناخت مفهوم و ویژگی های حرکت، عوامل تحولات تاریخی، مسیر و هدف تاریخ
۱۰	سنت‌های تاریخی در قرآن و روایات	۲	شناخت اصول و قواعد حاکم بر تاریخ از دیدگاه قرآن و روایات
۱۱	مآخذشناسی تاریخ اسلام و تاریخ‌نگاری در اسلام	۳	شناخت منابع تاریخ اسلام و تبیین جایگاه علم تاریخ و سیر تحول آن نزد مسلمانان و تأثیر قرآن و سنت بر این علم و بررسی مکاتب مهم تاریخ‌نگاری
۱۲	تاریخ خلفاء	۲	بررسی سقیفه، چگونگی حاکمیت خلفای سه‌گانه و عملکرد آنها
۱۳	تاریخ اهل البیت علیهم‌السلام ۱	۳	بررسی و تحلیل حوادث مهم زندگی حضرت زهرا علیها‌السلام و امیرالمؤمنین علیه‌السلام به ویژه دوران امامت و حکومت آن حضرت
۱۴	تاریخ اهل البیت علیهم‌السلام ۲	۲	بررسی و تحلیل حوادث مهم زندگی امام حسن، امام حسین و امام سجاد علیهم‌السلام
۱۵	تاریخ اهل البیت علیهم‌السلام ۳	۲	بررسی و تحلیل حوادث مهم زندگی امام باقر، امام صادق و امام کاظم علیهم‌السلام
۱۶	تاریخ اهل البیت علیهم‌السلام ۴	۲	بررسی و تحلیل حوادث مهم زندگی امام رضا تا پایان زندگی امام عسکری علیهم‌السلام
۱۷	تاریخ عصر غیبت	۲	بررسی و تحلیل حوادث مهم دوران غیبت صغری
۱۸	تاریخ تشیع	۳	بررسی و تحلیل چگونگی پیدایش و سیر تطور تشیع، فرق مهم تشیع و دولت‌های مهم شیعی از آغاز تا کنون
۱۹	سیره رسول خدا و اهل البیت علیهم‌السلام ۱ و ۲	۳	تبیین موضوعی سیره پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم و ائمه معصومین علیهم‌السلام در ابعاد گوناگون
۲۰	تاریخ امویان	۲	بررسی و تحلیل ظهور و سقوط امویان و تبیین مواضع ائمه علیهم‌السلام در این دوره

۲۱	تاریخ عباسیان	۲	بررسی و تحلیل ظهور و سقوط عباسیان و حکومت‌های مهم این دوره و تبیین مواضع ائمه <small>علیهم‌السلام</small>
۲۲	تاریخ عثمانی	۲	بررسی و تحلیل ظهور و سقوط حکومت عثمانی و تقابل آنها با حکومت صفویه
۲۳	اسلام در ایران	۳	بررسی و تحلیل چگونگی ورود اسلام به ایران و تحولات مهم ایران از عصر ایلخانان تا انقلاب اسلامی
۲۴	تاریخ انقلاب اسلامی ۲۰۱	۴	بررسی تحولات مهم ایران از مشروطیت تا کنون
۲۵	اسلام در مصر و شام	۱	بررسی و تحلیل چگونگی ورود اسلام به مصر و شام و شناخت دولت‌های اسلامی این مناطق و حوادث مهم این دوران
۲۶	اسلام در مغرب و اندلس	۱	بررسی و تحلیل چگونگی ورود اسلام به مغرب و اندلس و شناخت دولت‌های اسلامی این مناطق و حوادث مهم این دوران
۲۷	اسلام در هند و آسیای میانه	۱	بررسی و تحلیل چگونگی ورود و گسترش اسلام و تشیع در این منطقه و شناخت دولت‌های اسلامی و شیعی این منطقه و حوادث مهم این دوران
۲۸	متون تخصصی (عربی)	۲	ایجاد توان بهره‌گیری از متون تاریخی کهن به زبان عربی
۲۹	وضع کنونی جهان اسلام	۲	شناخت حوادث مهم و نقاط قوت و ضعف جهان اسلام در عصر حاضر با توجه به استعمار جدید
۳۰	جنبش‌های فکری و دینی معاصر	۲	شناخت جنبش‌های اسلامی و شیعی در صد سال اخیر و بررسی آثار آنها
۳۱	جغرافیای تاریخی جهان اسلام	۱	شناخت سیر پیشرفت و گسترش جهان اسلام و تقسیمات سرزمین‌های اسلامی
۳۲	کلیات تاریخ تمدن اسلامی	۲	بررسی تاریخ تمدن اسلامی و ابعاد آن
۳۳	مستشرقان و تاریخ اسلام	۲	شناخت ماهیت استشراق و مکاتب آن و نقد و بررسی مهم‌ترین شبهات خاورشناسان پیرامون تاریخ اسلام
۳۴	همایش و کارورزی	۱	کسب مهارت‌های لازم در انجام پژوهش‌های تاریخی و ارائه نتایج آن
۳۵	عربی معاصر	۲	ایجاد توان بهره‌گیری از متون تاریخی به عربی جدید
۳۶	روش تحقیق پیشرفته	۲	آشنایی با روش‌های مختلف پژوهش تاریخی و کیفیت بهره‌برداری از منابع تاریخی
۳۷	زبان تخصصی ۱ و ۲	۴	ایجاد توان بهره‌گیری از متون تاریخی به زبان انگلیسی
۳۸	پایان نامه	۴	ارائه پژوهشی جامع در یکی از موضوعات تاریخ اسلام
	جمع واحد	۱۰۲	

فقه ۱

شناسه درس: ۳۰۵۱۳۰۱

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روشهای استدلال فقهی

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

اجاره، ضمان، مضاربه، قرض، ودیعه، وقف

متن درسی: دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی، باقر ایروانی

منابع:

۱. الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية، شهید ثانی
۲. مسالك الافهام إلى تنقيح شرايع الإسلام، شهید ثانی
۳. شرايع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، محقق حلی
۴. فقه الامام الصادق عليه السلام، محمد جواد مغنیه

فقه ۲

شناسه درس: ۳۰۵۱۳۰۲

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روشهای استدلال فقهی

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

قضا، شهادت، اقرار

متن درسی: دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی، باقر ایروانی

منابع:

۱. الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية، شهید ثانی
۲. مسالك الافهام إلى تنقيح شرایع الإسلام، شهید ثانی
۳. شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، محقق حلی
۴. فقه الامام الصادق علیه السلام، محمد جواد مغنیه

فقه ۳

شناسه درس: ۳۰۵۱۳۰۳

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روشهای استدلال فقهی

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

لقطه، اطعمه و اشربه، ارث

متن درسی: دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی، باقر ایروانی

منابع:

۱. الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية، شهید ثانی
۲. مسالك الافهام إلى تنقيح شرایع الإسلام، شهید ثانی
۳. شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، محقق حلی
۴. فقه الامام الصادق علیه السلام، محمد جواد مغنیه

فقه ۴

شناسه درس: ۳۰۵۱۳۰۴

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روشهای استدلال فقهی

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

انفال و مشترکات، حدود، دیات (به استثنای بحث مقادیرالديات تا ابتدای بحث من احکام القتل)

متن درسی: دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی، باقر ایروانی

منابع:

۱. الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية، شهید ثانی.
۲. مسالك الافهام إلى تنقيح شرايع الإسلام، شهید ثانی.
۳. شرايع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، محقق حلی.
۴. فقه الامام الصادق علیه السلام، محمد جواد مغنیه.

اصول فقه ۱

شناسه درس: ۳۰۵۱۴۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث مهم اصولی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

سرفصل:

الف) کلیات: تعریف، موضوع، فائده و مسائل علم اصول

ب) مباحث الفاظ

۱. وضع و مباحث آن

۲. استعمال حقیقی و مجازی

۳. علائم حقیقت و مجاز

۴. مترادف و اشتراک

۵. حقیقت شرعیه

۶. صحیح و اعم

۷. مشتق

۸. مفاهیم

متن درسی: اصول الفقه، مرحوم مظفر(ره)

محدوده: از اول کتاب تا اول عام و خاص (به استثناء اوامر و نواهی)

منابع:

۱. کفایة الاصول، محمد کاظم آخوند خراسانی.

۲. فرائد الاصول (الرسائل)، شیخ مرتضی انصاری.

۳. دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة، شهید سید محمد صدر.

۴. تمهید القواعد الاصولیة و العربیة لتفریح قواعد الأحكام الشرعیة، شهید ثانی.

اصول فقه ۲

شناسه درس: ۳۰۵۱۴۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث مهم اصولی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

سرفصل:

۱. عام و خاص
۲. مطلق و مقید
۳. مجمل و مبین

متن درسی: اصول الفقه، مرحوم مظفر(ره)

محدوده: از اول عام و خاص تا پایان مجمل و مبین

منابع:

۱. کفایة الاصول، محمد کاظم آخوند خراسانی.
۲. فرائد الاصول (الرسائل)، شیخ مرتضی انصاری.
۳. دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة، شهید سید محمد صدر.
۴. تمهید القواعد الأصولیة و العربیة لتفریح قواعد الأحكام الشرعیة، شهید ثانی.

اصول فقه ۳

شناسه درس: ۳۰۵۱۴۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث مهم اصولی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

سرفصل:

مباحث حجت:

- ❖ مباحث مقدماتی
 - موضوع این بحث
 - معنای حجت
 - مدلول کلمه اماره و ظن معتبر
 - ظن نوعی
 - اماره و اصل عملی
 - معیار حجیت اماره
 - ذاتی بودن حجیت علم
 - جایگاه حجیت اماره
 - ظن خاص و ظن مطلق
- ❖ قرآن کریم و نسخ آن
- ❖ سنت
 - فعل و تقریر معصوم
 - خبر متواتر
 - خبر واحد
- ❖ دلیل عقلی

متن درسی: اصول الفقه، مرحوم مظفر(ره)

محدوده: از اول «المقصد الثالث: مباحث الحجّة» تا اول «الباب الخامس: حجیة الظواهر (به استثناء: ۱. مباحث مقدمات دلیل انسداد تا ابتدای کتاب العزیر ۲. مبحث دلیل حجیت خبر الواحد من الاجماع ۳. بحث الباب الثالث الاجماع)

منابع:

۱. کفایة الاصول، محمد کاظم آخوند خراسانی.
۲. فرائد الاصول (الرسائل)، شیخ مرتضی انصاری.
۳. دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة، شهید سید محمد صدر.
۴. تمهید القواعد الاصولیة و العربیة لتفريع قواعد الأحكام الشرعیة، شهید ثانی

اصول فقه ۴

شناسه درس: ۳۰۵۱۴۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث مهم اصولی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

سرفصل:

حجیت ظواهر و تعادل و تراجیح

متن درسی: اصول الفقه، مرحوم مظفر(ره)

محدوده: از اول «حجیت ظواهر» تا پایان تعادل و تراجیح (به استثناء: مباحث شهرت، سیره، قیاس)

منابع:

۱. کفایة الاصول، محمد کاظم آخوند خراسانی.
۲. فرائد الاصول (الرسائل)، شیخ مرتضی انصاری.
۳. دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة، شهید سید محمد صدر.
۴. تمهید القواعد الاصولیة و العربیة لتفریح قواعد الأحكام الشرعیة، شهید ثانی.

تفسیر قرآن ۱

شناسه درس: ۳۰۵۱۲۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: تبیین و تفسیر آیاتی از قرآن کریم به روش ترتیبی

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

حداقل ۴۵ صفحه وزیری از میان مباحث متن عربی تفسیر مجمع‌البیان خوانده می‌شود. طلاب در کنار این متن به تفسیر تبیان، تفسیر جوامع الجامع و تفسیر نمونه نیز مراجعه نمایند.

متن درسی: متن عربی تفسیر مجمع‌البیان

محدوده: سوره‌های تکویر، اعلیٰ، فجر، لیل، ضحیٰ، انشراح، عادیات، تکاثر، عصر، فیل، ماعون، کوثر، کافرون، مسد

منابع:

۱. مجمع‌البیان فی تفسیر القرآن، فضل بن حسن طبرسی.
۲. کتاب‌التبیین الجامع لعلوم القرآن یا التبیان فی تفسیرالقرآن، مرحوم شیخ طوسی.
۳. تفسیر جوامع الجامع، فضل بن حسن طبرسی.
۴. المیزان فی تفسیر القرآن، علامه سید محمد حسین طباطبائی.
۵. تفسیر نمونه، ناصر مکارم شیرازی و همکاران.
۶. تفسیر نورالثقلین علی بن جمعه الحویزی.
۷. تفسیر البرهان فی تفسیر القرآن، مرحوم سیدهاشم بحرانی.
۸. تفسیر لاهیجی محمد بن علی شریف لاهیجی.
۹. تفسیر تسنیم، عبدالله جوادی آملی.

تفسیر قرآن ۲

شناسه درس: ۳۰۵۱۲۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: تبیین و تفسیر آیاتی از قرآن کریم به روش ترتیبی

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

حداقل ۶۰ صفحه وزیری از میان مباحث متن عربی تفسیر المیزان طلاب در کنار این متن به تفاسیر احسن الحدیث، من وحی القرآن والمنار نیز مراجعه نمایند.

متن درسی: متن عربی تفسیر المیزان

محدوده: از ابتدای آیه ۳۶ سوره نساء تا پایان آیه ۷۰

منابع:

۱. مجمع البیان فی تفسیر القرآن، فضل بن حسن طبرسی.
۲. کتاب التبیان الجامع لعلوم القرآن یا التبیان فی تفسیر القرآن، مرحوم شیخ طوسی.
۳. تفسیر جوامع الجامع، فضل بن حسن طبرسی.
۴. المیزان فی تفسیر القرآن، علامه سید محمد حسین طباطبائی.
۵. تفسیر نمونه، ناصر مکارم شیرازی و همکاران.
۶. تفسیر نورالثقلین علی بن جمعه الحویزی.
۷. تفسیر البرهان فی تفسیر القرآن، مرحوم سیدهاشم بحرانی.
۸. تفسیر لاهیجی محمد بن علی شریف لاهیجی.
۹. تفسیر تسنیم، عبدالله جوادی آملی.

عقائد خاصه شيعه ۱

شناسه درس: ۳۰۵۱۶۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: پاسخ‌گویی به برخی از شبهات در زمینه عقائد خاصه شيعه

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- جایگاه امامت (ولایت و ضرورت وجود امام، عصمت امام، علم امام)؛
- اهل بیت (مقام مرجعیت علمی، محبت و مودت آنان و عزاداری برای آنها)
- غیبت، فلسفه و حکمت آن، انتظار، فوائد و آثار آن؛
- غیبت (غیبت صغری و کبری، رهبری امت در عصر غیبت).
- شبهات پیرامون مهدویت

متن درسی: دروس فی العقائد الخاصة بالشیعة الامامیه، مهدی فرمانیان

منابع:

۱. آئین وهابیت، جعفر سبحانی تبریزی.
۲. الشیعه فی موكب التاريخ: دراسة موضوعية فی منشاه الشیعة فی ضوء الكتاب و السنة و التاريخ، جعفر سبحانی.
۳. اضواء علی عقائد الشیعة الامامیه و تاریخهم، جعفر سبحانی تبریزی.
۴. الفوائد البهیة فی شرح عقائد الامامیه، محمد جمیل حمود.
۵. نفحات الازهار فی خلاصة عبققات الانوار لعلم الحجة، سید حامد حسین کهنوی، تلخیص و ترجمه: علی حسینی میلانی.
۶. المراجعات: رسائل متبادله بین العلمین سلیم البشری و شرف الدین عاملی.
۷. النص والاجتهاد، عبدالحسین شرف الدین ترجمه (با عنوان اجتهاد در مقابل نص): علی دوانی.

عقائد خاصه شيعه ۲

شناسه درس: ۳۰۵۱۶۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: پاسخ‌گویی به برخی از شبهات در زمینه عقائد خاصه شیعه

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- توحید عبادی و شبهات مربوط به آن (سجده بر مهر، توسل، شفاعت، زیارت قبور معصومین، لمس و بوسیدن ضریح آن‌ها، و استشفاء به تربت امام حسین علیه السلام)؛
- بداء؛
- تقیه؛
- رجعت؛
- غلو؛
- مرجعیت و اجتهاد؛
- اتحاد امت اسلامی؛
- عداله صحابی؛

متن درسی: دروس فی العقائد الخاصه بالشیعه الامامیه، مهدی فرمانیان

منابع:

۱. آئین وهابیت، جعفر سبحانی تبریزی.
۲. الشیعه فی موبک التاریخ: درسه موضوعیه فی منشاه الشیعه فی ضوآ کتاب و السنه و التاریخ، جعفر سبحانی.
۳. اضاء علی عقائد الشیعه الامامیه و تاریخهم، جعفر سبحانی تبریزی.
۴. الفوائد البهیة فی شرح عقائد الامامیه، محمد جمیل حمود.
۵. نفحات الازهار فی خلاصه عبقات الانوار لعلم الحجة، سید حامد حسین کهنوی، تلخیص و ترجمه: علی حسینی میلانی.
۶. المراجعات: رسائل متبادله بین العلمین سلیم البشری و شرف‌الدین عاملی.
۷. النص والاجتهاد، عبدالحسین شرف‌الدین ترجمه (با عنوان اجتهاد در مقابل نص): علی دوانی.

تجزیه و ترکیب

شناسه درس: ۳۰۵۱۱۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: تقویت توان تشخیص و بکارگیری قواعد صرف و نحو

ارزشیابی: ۵ نمره به فعالیت‌های کلاسی، ۵ نمره به کار عملی طلاب (تجزیه و ترکیب صفحاتی - با تعیین استاد - از قرآن کریم، نهج‌البلاغه یا عبارات مشکل) و ۱۰ نمره دیگر به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- اهمیت تجزیه و ترکیب و نقش آن در ترجمه و تفسیر قرآن کریم
- مفهوم‌شناسی تجزیه و بیان عناصر مؤثر در تجزیه فعل، اسم معرب، اسم مبنی و حرف
- مفهوم‌شناسی ترکیب و بیان عناصر مؤثر در ترکیب کلمه و جمله
- اقسام ترکیب (موضوعی و غیر موضوعی، جدولی و غیر جدولی (تشریحی)، یک وجهی و چند وجهی)

متن درسی: ----

توضیحات: شایسته است اساتید محترم ابتدا در ۳ یا ۴ جلسه چهار بند فوق را یادآوری نموده و بعد برای هر جلسه آیاتی از قرآن را مشخص کرده و از همه طلاب می‌خواهند که آن را تجزیه و ترکیب و ترجمه نمایند و در کلاس از آنها سوال نموده و کار عملی آنها را ارزیابی می‌کنند. امتحان پایانی از متنی غیر از متن داده شده در کار عملی طلاب باشد.

منابع:

۱. الجدول فی اعراب القرآن و صرفه و بیانه مع فوائد نحویه هامه، محمود صافی.
۲. اعراب القرآن الکریم و بیانه، محیی‌الدین الدرویش.
۳. اعراب القرآن، المنسوب الی ابراهیم بن سری الزجاج، تحقیق و درسه: ابراهیم الایاری.
۴. تفسیر الکشاف، محمود زمخشری.
۵. جوامع الجامع، فضل بن حسن طبرسی.

کلیات تاریخ جهان

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت کلیات تاریخ جهان، اقوام، فرهنگ ها و تمدن ها با تأکید بر تاریخ اروپا

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل:

- مفاهیم و کلیات
 - مفاهیم: تعریف تاریخ، باستان، فرهنگ، تمدن و قوم
 - کلیات: جغرافیای جهان و تقسیمات دوره های تاریخ
- ماقبل میلاد مسیح
 - هبوط حضرت آدم، نوح، امامت ابراهیم، نبوت موسی و ولادت عیسی صلوات الله علیهم با محوریت شناخت چهار ناحیه یونان، روم، ایران و اراضی مقدسه
- ظهور مسیح و حاکمیت کلیسا
 - رسالت حضرت عیسی صلوات الله علیه، سقوط روم غربی، حاکمیت کلیسا، جنگ های صلیبی و تمدن اسلامی
- رنسانس تا انقلاب فرانسه
 - رنسانس، عصر اصلاح دینی، عصر روشنگری، انقلاب صنعتی و استعمار در کشورهای اسلامی
- انقلاب فرانسه تا جنگ جهانی اول
 - صلح وستفالیا، نقش استعمار در زوال عثمانی، صلح مسلح، جنگ جهانی اول و تجزیه سرزمین اسلامی
- اروپا و جهان بین دو جنگ
 - جامعه ملل، تقسیم جهان، بحران اقتصادی و قیمومیت کشورهای مسلمان
- جنگ جهانی دوم و پیامدهای آن
 - سازمان ملل متحد، تأسیس سازمان ها و اتحادیه ها، بلوک بندی ها، جنگ سرد و استعمار نوین در کشورهای اسلامی
- فروپاشی شوروی و یکجانبه گرایی آمریکا
 - جهانی سازی، جنبش های اجتماعی، دولت رفاه و استعمار نوین در کشورهای اسلامی
- جهان اسلام رو به اتحاد
 - سازمان کنفرانس اسلامی، انقلاب اسلامی، وحدت اسلامی و بیداری اسلامی

متن درسی: ---

منابع:

۱. تاریخ طبری، محمد بن جریر طبری.
۲. البدایه والنهایه، اسماعیل بن عمر ابن کثیر دمشقی.
۳. البدء والتاریخ، مطهر بن طاهر مقدسی.

۴. کتاب الانبياء، احمد بن حسين سعيد اهوازی.
۵. تاريخ جهان نو، رابرت روزول پالمر.
۶. تاريخ جهان باستان، کووالف دیاکونوف.
۷. تاريخ قرن نوزدهم، آلبر ماله، پیر گریه و ژوال ایزاک.
۸. تاريخ جهانی، ش دولاندلن، ترجمه: احمد بهمش.
۹. المفصل فی تاريخ العرب قبل الاسلام، جواد علی.
۱۰. تاريخ تحولات اروپا در قرون جدید، نقی لطفی و محمد علی علیزاده.
۱۱. کلیات تاريخ عمومی، حسینعلی ممتحن.
۱۲. تاريخ عثمانی، اسماعیل حقی و اوزون ارشی لی، ترجمه: ایرج نوبخت.
۱۳. تاريخ جهان اسلام در قرن بیستم، راینهارد شولتسه، ترجمه: ابراهیم توفیق.
۱۴. تاريخ قرون وسطی، یوگنی آلکسی پویچ کاسمینسکی، ترجمه: محمد باقر مؤمنی.
۱۵. جغرافیای جهان اسلام، غلامرضا گلی زواره.

جهان در آستانه بعثت

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۰۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: بررسی و تحلیل وضعیت دینی، فرهنگی و اجتماعی جهان (جزیره العرب، ایران، مصر، روم و هند) در آستانه

بعثت

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ کلیات

● ضرورت بحث، مفهوم و اقسام جهل، جاهلیت و تاریخ آن و دوره جاهلی

● جاهلیت، نشانه ها و معیارها از نظر قرآن و نهج البلاغه

● نگاه کلی به جغرافیای دینی جهان در آستانه بعثت با تأکید بر قرآن و نهج البلاغه

○ اوضاع امپراطوی روم شرقی

● وضعیت دینی و مذهبی

● نظام طبقاتی

○ اوضاع هند

● وضعیت دینی و مذهبی

● وضعیت اجتماعی و طبقاتی

○ ایران در عصر ساسانیان (حکومت و سازمان جامعه، وضعیت دینی و مذهبی)

○ جزیره العرب

● مفاهیم (عرب، اعراب، حضری، بدوی، عاربه، مستعربه و...)

● موقعیت جغرافیایی شبه جزیره (جغرافیای طبیعی: اصطلاحات و تقسیمات جغرافیای انسانی: پراکندگی قبایل)

● اوضاع سیاسی

◇ دولت‌های جنوبی و شمالی، دخالت رومیان، ایرانیان و حبشیان

◇ علل عدم تشکیل دولت در حجاز

◇ ویژگی حجاز

◇ مناطق حجاز: مکه (تاریخچه، اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و دینی و ...)، یشرب، طائف

◇ تقسیمات قریش با تکیه بر اجداد رسول خدا صلی الله علیه و آله

● اوضاع اجتماعی

◇ نظام قبیله‌ای (تعریف قبیله، ارکان، ریاست، امتیازات، مراتب قبیله، روابط قبایل با دیگران، پیمان‌ها، جنگ‌ها و ...)

◇ سنت‌های جاهلی (حلف، جوار، مهمان‌نوازی، غارتگری، قمار، شراب‌خواری، وفای به عهد و ...)

◇ نظام خانواده (انواع ازدواج، موقعیت زن و حقوق او، طلاق، تربیت فرزندان و فرزندکشی)

◇ زن و نظام خانواده در عصر جاهلی (روم، ایران، هند، حجاز و...)

- زن در عرصه مسایل سیاسی
- زن در عرصه مسایل اجتماعی
- زن در عرصه مسایل فرهنگی
- زن در عرصه مسایل اقتصادی

• اوضاع فرهنگی

- ◇ شعر و مراکز ادبی (نقش شعر در عصر جاهلی، موقعیت شاعر، انواع شعر، مجالس و مراکز ادبی «مسجدالحرام، بازارها»)
- ◇ علوم (انساب، ایام العرب، انواء، نجوم، طب، ریافه، عیافه، قیافه، کهانت، حکمت و ...)
- ◇ تمدن (خط، زبان، بناها و ...)
- ◇ هنر (آثار هنری، مجسمه‌سازی، نقاشی، معماری و ...)

• اوضاع اقتصادی

- ◇ منابع مهم درآمد:
- بازرگانی (بازارها، قبایل، تجارت به سرزمین‌های همسایه، کاروان‌های تجاری، بازرگانان بزرگ)
- کشاورزی (مناطق حاصلخیز، محصولات و ...)
- دامداری
- صنایع
- مشاغل دیگر (حرفه‌ها و شغل‌ها: آهنگری، نجاری، معماری، خیاطی، پیکرتراشی و ...)

• اوضاع اعتقادی

- ◇ ادیان آسمانی (مسیحیت، یهود، مجوس، صائبه و حنفاء)
- ◇ باورها (بت پرستی «انواع بت»، پرستش اجرام آسمانی، ملائک، جن، و ...)

متون محوری:

۱. الصحيح من سيرة النبي الاعظم علامه جعفر مرتضى عاملی؛ جلد دوم (سی و پنج جلدی) یا جزوه استاد
۲. جهان در عصر بعثت، محمدرضا باهنر

منابع:

۱. تاریخ طبری، محمد بن جریر طبری.
۲. البدء والتاریخ، مطهر بن طاهر مقدسی.
۳. المختصر فی اخبار البشر یا تاریخ ابو الفداء، اسماعیل بن علی ابو الفداء.
۴. الكامل فی التاریخ، عز الدین علی ابن اثیر.
۵. البدایة والنهاية، اسماعیل بن عمر ابن کثیر دمشقی.
۶. اخبار مکه، ابو الولید ازرقی.
۷. الأغانی، ابوالفرج اصفهانی
۸. الشرك الجاهلی و آلهة العرب المعبودة قبل الاسلام، یحیی شامی.
۹. العقد الفرید، ابن عبد ربه.
۱۰. المرأة العربیة فی جاهلیتها و اسلامها، عبدالله عقیفی.
۱۱. المفصل فی تاریخ العرب قبل الاسلام، جواد علی.
۱۲. تاریخ المدینة المنوره، ابن شبه النمیری.
۱۳. مروج الذهب و معادن الجوهر، علی بن حسین مسعودی.
۱۴. موسوعة التاریخ الاسلامی، محمد هادی یوسفی غروی.
۱۵. اسلام و ایران مذهب و ملیت ایرانی، محمود رضا افتخار زاده.

تاریخ رسول خدا «صلی الله علیه و آله»

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۰۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: بررسی، تحلیل و نقد گزارش‌های مربوط به حوادث مهم تاریخ رسول خدا (صلی الله علیه و آله وسلم)

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل:

- مقدمه: ضرورت بررسی انتقادی گزارش‌های تاریخی مربوط به عصر رسول خدا (صلی الله علیه و آله)
- تولد تا بعثت
 - حوادث مقارن ولادت رسول خدا (صلی الله علیه و آله)
 - دوران شیرخوارگی
 - شق صدر
 - سفر به شام
 - جنگ‌های فجار
 - تجارت و شبانی
 - دین رسول خدا (صلی الله علیه و آله) پیش از بعثت
 - امی بودن پیامبر (صلی الله علیه و آله)
- بعثت تا هجرت
 - روایات آغاز بعثت
 - دوره‌های دعوت و بن بست دعوت در مکه
 - هجرت به حبشه، افسانه غرانیق، شعب ابوطالب، ایمان جناب ابوطالب علیه السلام، توطئه ترور پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله) و ضرورت هجرت
- هجرت تا عروج
 - یثرب در آستانه هجرت به لحاظ دینی، قبیله‌ای و فرهنگی
 - تأسیس امت و حکومت (هم پیمانی دینی، اتحاد سیاسی و هم‌زیستی مسالمت‌آمیز با اهل کتاب)
 - یهود (بیمان بنی قینقاع، بنی نضیر و بنی قریظه)
 - جریان نفاق و منافقان
 - شروع درگیری‌ها و انگیزه جنگ‌ها
 - گسترش اسلام در شبه جزیره و بررسی علل آن
 - اعلام جهانی رسالت و نامه به سران کشورها
 - عروج پیامبر (صلی الله علیه و آله): پیامدها و مسائل مقارن آن

متن محوری: صفوه الصحیح من سیره النبی الاعظم، جعفر مرتضی عاملی، تصحیح: علی رفیعی قوچانی یا جزوه استاد

منابع:

١. خصائص النبي، احمد بن دؤل قمى.
٢. مغازى النبي، احمد بن محمد خالد برقى.
٣. تاريخ يعقوبى، احمد بن ابى يعقوب يعقوبى.
٤. بنات النبي، احمد بن محمد خالد برقى.
٥. تاريخ طبرى، محمد بن جرير طبرى.
٦. كتاب اخبار آباء النبي عليه السلام و فضائلهم، احمد بن محمد عمار كوفى.
٧. تجارب الامم، احمد بن مسكويه.
٨. الهجرة، اصبح بن نباته.
٩. كتاب الرد على من زعم ان النبي صلى الله عليه و آله و سلم كان على دين قومه، جعفر السمرقندى.
١٠. موسوعة التاريخ الاسلامى، محمد هادى يوسفى غروى.
١١. قطايع النبي و كتب النبي و نسب النبي و الوفود على النبي، عبدالعزيز بن يحيى جلودى.
١٢. السيرة النبويه، ابن هشام.
١٣. المغازى، محمد بن عمر واقدى.
١٤. مجموعة الوثائق السياسية للعهد النبوى و الخلافة الراشدة، محمد حميد الله.

فلسفه تاریخ

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مفهوم و ویژگی‌های حرکت، عوامل تحولات تاریخی، مسیر و هدف تاریخ

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل:

- مفاهیم و کلیات
 - مفاهیم: تعریف تاریخ، فلسفه، حرکت، علم و تحولات تاریخ
 - کلیات: موضوع و هدف تاریخ، اقسام فلسفه تاریخ، فائده و فلسفه تاریخ
- ویژگی‌های فلسفه و حرکت تاریخ
 - حقیقت تاریخ، عینیت تاریخ، علمیت تاریخ و تکرار پذیری تاریخ
- عوامل تحولات تاریخ
 - حاکمیت و اراده خداوند، اراده انسان، تکامل گرایی، اقتصاد و فرهنگ
- مسیر و هدف تاریخ
 - مبدا، مقصد و غایت حوادث تاریخی و مکانیسم حرکت تاریخ
- فلسفه تاریخ از منظر اسلام
 - فلسفه تاریخ در قرآن و حدیث

متن درسی:

۱. فلسفه تاریخ، شهید مرتضی مطهری
۲. مقدمه ابن خلدون جلد اول، عبدالرحمن بن محمد بن خلدون

منابع:

۱. جامعه و تاریخ، شهید مرتضی مطهری.
۲. جامعه و تاریخ، محمد تقی مصباح یزدی.
۳. فلسفه تاریخ، جواد سلیمانی.
۴. فلسفه تاریخ، جعفر سبحانی تبریزی .
۵. فلسفه تاریخ از دیدگاه اسلام، علی حسن زاده.
۶. فلسفه تاریخ ابن خلدون، محسن مهدی.
۷. فلسفه تاریخ، روش شناسی و تاریخ نگاری، حسینعلی نودری.
۸. مقدمه ای بر فلسفه تاریخ، دلبیو اچ والش، ترجمه: ضیاء الدین علائی طباطبائی.
۹. فلسفه تاریخ، کریم مجتهدی.

۱۰. آغاز و انجام تاریخ، کارل تئودور یاسپرس، ترجمه: محمد حسن لطفی تبریزی.
۱۱. تاریخ در ترازو، عبدالحسین زرین کوب
۱۲. درآمدی بر فلسفه تاریخ، مایکل استنفورد، ترجمه: احمد گل محمدی.
۱۳. فلسفه تاریخ، مجموعه مقالات، ترجمه: حسینعلی نوذری.
۱۴. فلسفه تاریخ، بررسی نقش آن در تدریس تاریخ با معرفی اندیشه های کالینگوود، فاطمه زیباکلام مفرد.

دانشگاه اسلام

سنت‌های تاریخی در قرآن و روایات

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت اصول و قواعد حاکم بر تاریخ از دیدگاه قرآن و روایات

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل:

- مفاهیم و کلیات
 - مفاهیم: سنت، اصول، سنت تاریخی، قانونمندی حرکت
 - کلیات: موضوع، ضرورت و اهداف
- بینش تاریخی قرآن و روایات اسلامی
- قانونمندی تاریخ و حرکت جوامع از نظر قرآن و روایات
- اقسام سنن حاکم بر جوامع و ملت‌ها: سنت‌های مطلق، سنت‌های مشروط، سنت‌های عام و عمومی، سنت‌های خاص و فردی
- سنت‌های قرآن درباره امت‌های پیشین (قوم نوح، عاد، ثمود، ابراهیم، مدین، موسی، عیسی و محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله)
- آینده جهان از منظر سنت‌های الهی

متن درسی: سنت‌های تاریخی در قرآن و روایات، سید محمد نقیب

منابع:

۱. التفسیر الاسلامی للتاریخ، عماد الدین خلیل.
۲. طلوع و غروب تمدن‌ها، عبد الکریم بی‌آزار شیرازی.
۳. سنت‌های تاریخ و فلسفه اجتماعی در مکتب قرآن، محمد باقر صدر، ترجمه: حسین منوچهری.
۴. سنت‌های تاریخ در قرآن، محمد باقر صدر، ترجمه: سید جمال الدین موسوی اصفهانی.
۵. جامعه و تاریخ از منظر قرآن، مرتضی مطهری.
۶. جامعه و تاریخ از دیدگاه قرآن، محمد تقی مصباح یزدی.
۷. بینش تاریخی قرآن، یعقوب جعفری.
۸. قیام و انقلاب مهدی از دیدگاه فلسفه تاریخ، مرتضی مطهری.
۹. بینش تاریخی نهج‌البلاغه، یعقوب جعفری.
۱۰. جامعه و تاریخ، مرتضی مطهری.
۱۱. فلسفه تاریخ، مرتضی مطهری.
۱۲. ظهور و سقوط تمدن‌ها از دیدگاه قرآن، علی کرمی.

مأخذشناسی تاریخ اسلام و تاریخ نگاری در اسلام

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۰۵

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت منابع تاریخ اسلام و تبیین جایگاه علم تاریخ و سیر تحول آن نزد مسلمانان و تأثیر قرآن و سنت بر

این علم، و بررسی مکاتب مهم تاریخ نگاری

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- مفاهیم و کلیات
 - مفاهیم: مأخذ، منبع، تاریخ، تاریخ نگاری و...
 - کلیات: موضوع، ضرورت و اهداف
 - ارتباط تاریخ باقرآن، احادیث، کلام و...
 - عوامل تأثیر گزار بر تاریخ نویسی
- معرفی و نقد منابع (محتوی، مولف و مستندات):
 - منابع مهم تاریخ اسلام در سه قرن اول : مغازی واقدی، الطبقات الکبری ابن سعد، سیره ابن اسحاق، سیره ابن هشام، تاریخ طبری، مروج الذهب مسعودی، تاریخ یعقوبی و المعرفة والتاریخ
 - رویکرد تاریخ نگاری و مستندات تاریخ نویسان از قرن سوم تا قرن هشتم
 - رویکرد تاریخ نگاری در عصر جدید
- ضرورت مراجعه تاریخ نگار به قرآن، حدیث، ادبیات و ...
- سیر تاریخ نگاری در اسلام
 - روش های تاریخ نگاری (روایی، تاریخی، تحلیلی، سال شمار و موضوعی)
 - مکاتب تاریخ نگاری: مکتب مدینه، مکتب عراق، مکتب مصر و شام و مکتب ایران
 - شیعه و تاریخ نگاری (تاریخ عمومی، تک نگاری، مقتل نگاری، مناقب نگاری و شرح حال نگاری)
- ضرورت بازنگری در تاریخ نگاری

متون درسی:

۱. منابع تاریخ اسلام، رسول جعفریان
۲. علم تاریخ در گستره تمدن اسلامی، صادق آئینه‌وند

منابع:

۱. الاعلان بالتوبیخ لمن ذم التاریخ، شمس الدین محمد بن عبد الرحمان سخاوی.
۲. المختصر فی علم التاریخ، محی الدین کافجی.
۳. الشماریخ فی علم التاریخ، جلال الدین سیوطی.
۴. کشف الظنون عن اسامی الکتب و الفنون، حاجی خلیفه.

۵. معجم مورخی الشیعه الامامیه - الزیدیه - اسماعیلیه ۲ جلدی، صائب عبدالحمید.
۶. تاریخ و تاریخنگاری در اسلام، فرانتس روزنتال.
۷. تاریخنگاری در اسلام، هادی عالمزاده و سید صادق سجادی.
۸. تاریخ نگاری در اسلام، صادق آینه‌وند.
۹. علم تاریخ در گستره تمدن اسلامی، صادق آینه‌وند.
۱۰. معرفی و نقد منابع عاشورا، سید عبد الله حسینی.
۱۱. منابع تاریخ اسلام، رسول جعفریان.
۱۲. منابع تاریخ ایران در دوران اسلامی، غلامرضا وره‌رام.
۱۳. میراث مکتوب شیعه، سید محمد حسین مدرسی طباطبائی.
۱۴. نقد و بررسی منابع سیره نبوی، رسول جعفریان و دیگران.
۱۵. تاریخ نگاری در اسلام، مجموعه مقالات، ترجمه: یعقوب آژنگ.

تاریخ خلفا

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۰۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم)

هدف: بررسی سقیفه، چگونگی حاکمیت خلفای سه گانه و عملکرد آنان

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات
 - مفاهیم: (امامت، امام، خلافت، خلیفه، سقیفه و شوری)
 - سقیفه
 - زمینه ها
 - ◇ رقابت های قومی و قبيله ای
 - ◇ فرهنگ جاهلی و عوامل دیگر
 - ◇ چگونگی شکل گیری
 - ◇ پیامدها
 - حکومت ابوبکر
 - عوامل تثبیت قدرت
 - جنگ های رده
 - شخصیت های تاثیر گذار
 - اقدامات و عملکردها
 - ◇ جمع بین دفتین
 - ◇ فتوحات
 - ◇ فدک
 - حکومت عمر
 - چگونگی رسیدن به خلافت و حکومت
 - اقدامات و عملکرد:
 - ◇ اسباب فتوحات و نقش علی بن ابیطالب علیه السلام
 - ◇ چگونگی مدیریت
 - ◇ وضعیت فرهنگی و علل منع نقل حدیث
 - ◇ تاثیرگذاری دیگران در حکومت
 - ◇ شکل گیری سلسله بنی امیه
 - ◇ وصیت و شورای شش نفره

○ حکومت عثمان

- سوابق شخصیتی
- چگونگی رسیدن به حکومت و خلافت
- شیوه حکومتی
- انتخاب کارگزاران از بنی امیه
- فتوحات
- عوامل و اسباب قتل
 - ◇ نارضایتی عمومی
 - ◇ انحصار تجارت
 - ◇ تقسیم بیت المال در اقوام و فامیل
- نوآوری و یا بدعت های ابوبکر، عمر و عثمان

متون درسی:

۱. تاریخ خلفاء، رسول جعفریان یا جزوه استاد
۲. معالم المدرستین، سید مرتضی عسگری یا جزوه استاد

منابع: ---

تاریخ اهل بیت «علیهم السلام» ۱

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۱۰

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ خلفاء

هدف: بررسی و تحلیل حوادث مهم زندگی حضرت زهرا علیها السلام و امیرالمؤمنین علیه السلام به ویژه دوران امامت و حکومت آن حضرت

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به تحقیق و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ کلیات

- ضرورت امامت
- ویژگی‌های امام
- جایگاه امام
- وظایف متقابل امام و امت
- شمار امامان

○ فاطمه زهرا علیها السلام

- از تولد تا هجرت
- ازدواج و فرزندان
- یادگاران
- دفاع از ولایت
- پیگیری فدک، احتجاج بر انصار و خطبه‌ها
- چگونگی شهادت

○ علی بن ابی طالب علیه السلام

- تنها مولود کعبه
- کودکی تا جوانی در محضر پیامبر صلوات الله علیه وآله
- لیلۃ المبیت
- رهبری اولین گروه مهاجر
- فرازهایی از حیات با برکت ایشان در عصر رسول الله صلوات الله علیه وآله و سلم
- پیروی از وصیت پیامبر صلوات الله علیه وآله و سلم
- امام علیه السلام و سقیفه
- رویکردهای حضرت در دوران سه خلیفه
- اقبال اجتماعی به حاکمیت حضرت علیه السلام

- فرزهایی از دوران حکومت
- انتقال مرکز حکومتی
- شیوه نصب و تعامل با کارگزاران
- چالش های سخت دوران حضرت علیه السلام
- اقدامات و تحولات فرهنگی
- اقدامات حضرت علیه السلام در برابر توطئه های بدخواهان
- شهادت در محراب عبادت

متن درسی: پیشوایان هدایت، نشر مجمع اهل بیت (ع)، ج ۳ و ۲

منابع:

۱. الارشاد فی معرفة حجج الله علی العباد، شیخ مفید.
۲. اعلام الوری بأعلام الهدی، فضل بن حسن طبرسی.
۳. فصول المهمه فی معرفة الائمه، علی بن محمد بن صباغ مالکی.
۴. کشف الغمه فی معرفة الائمه، علی بن عیسی اربلی.
۵. مناقب آل ابی طالب، ابن شهر آشوب.
۶. ینابیع الموده، بیان قندوزی.
۷. الغارات، ابراهیم بن محمد ثقفی.
۸. جمل، شیخ مفید.
۹. خصائص امیرالمؤمنین، نسایی.
۱۰. دانشنامه امام علی علیه السلام، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه زیر نظر علی اکبر رشاد.
۱۱. موسوعه الامام علی بن ابیطالب علیه السلام فی الکتاب و السنه و التاریخ، محمد محمدی ری شهری و دیگران.
۱۲. وقعه صفین، نصر بن مزاحم عطار منقری.
۱۳. مأساه الزهراء سلام الله علیها، جعفر مرتضی عاملی.
۱۴. الاختصاص، منسوب به شیخ مفید.
۱۵. الغدیر، عبدالحسین امینی.

تاریخ اهل بیت «علیهم السلام» ۲

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۱۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ اهل بیت «علیهم السلام» ۱

هدف: بررسی و تحلیل حوادث مهم زندگی امام حسن، امام حسین و امام سجاد «علیهم السلام»

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات
 - اوضاع سیاسی و اجتماعی این دوره
 - وضعیت شیعه در این دوره
- انتقال امامت
 - امامت امام حسن علیه السلام
 - امام علیه السلام و مسایل سیاسی - اجتماعی:
 - ◇ تصدی امامت (بیعت مردم)
 - ◇ عوامل و پیامدهای صلح
 - ◇ شایعه پراکنی برضد امام علیه السلام
 - ◇ شبهه فراوانی ازدواج و طلاق
 - چگونگی شهادت امام حسن مجتبی علیه السلام
 - امامت امام حسین علیه السلام
 - امام علیه السلام و مسایل سیاسی - اجتماعی
 - ◇ رویکرد امام علیه السلام در برابر معاویه و یزید
 - ◇ خروج امام علیه السلام از مدینه و حماسه بزرگ و ماندگار عاشورا
 - امام حسین علیه السلام و مسایل فکری - فرهنگی
 - پیامدهای قیام کربلا با تکیه بر قیام‌های شیعی
 - عوامل و زمینه‌های وقوع حادثه کربلا
 - بررسی حادثه بزرگ عاشورا و شهادت امام علیه السلام
 - امامت امام سجاد علیه السلام
 - امام علیه السلام و مسایل سیاسی - اجتماعی
 - ◇ امام علیه السلام و واقعه عاشورا
 - ◇ امام علیه السلام و قیام‌ها
 - امام علیه السلام و مسائل فکری - فرهنگی:

- ◇ تشیع و تفکر امامت
- ◇ امام علیه السلام و جریان‌های فکری (فرقه‌ها)
- ◇ ترویج فقه نبوی صلی الله علیه وآله وسلم (شیخ فقه‌های سبعه، احیاگر اسلام)
- ◇ نقش تربیتی و فرهنگی دعا‌های امام علیه السلام
- امام علیه السلام و نزدیکان (همسران، فرزندان، بستگان، غلامان و کنیزان)
- چگونگی شهادت امام علیه السلام

متن درسی: پیشوایان هدایت، نشر مجمع اهل بیت (ع)، ج ۴ تا ۶

منابع:

۱. الارشاد فی معرفة حجج الله علی العباد، شیخ مفید.
۲. اعلام الوری بأعلام الهدی، فضل بن حسن طبرسی.
۳. تذکره الخواص من الائمة بذکر خصائص الائمة، سبط بن جوزی.
۴. کشف الغمه فی معرفة الائمة، علی بن عیسی اربلی.
۵. مناقب آل ابی طالب، ابن شهر آشوب.
۶. ینابیع الموده، بیان قندوزی.
۷. الاختصاص، منسوب به شیخ مفید.
۸. الفصول المهمة فی معرفة الائمة، علی بن محمد ابن صباغ.
۹. مقاتل الطالبین، ابوالفرج اصفهانی.
۱۰. الامام الحسن علیه السلام من تاریخ مدینه دمشق، ابن عساکر، تحقیق و تصحیح: محمد باقر محمودی.
۱۱. سیره معصومان علیهم السلام، سید محسن امین، ترجمه: علی حجتی کرمانی.
۱۲. سیره الائمة الاثنی عشر، هاشم معروف حسنی.
۱۳. زندگانی امام حسن علیه السلام، باقر شریف قرشی، ترجمه: فخر الدین حجازی.
۱۴. صلح امام حسن علیه السلام، شیخ راضی آل یاسین، ترجمه: سید علی خامنه‌ای.
۱۵. جهاد الامام السجاد؛ زین العابدین علیه السلام، سید محمد رضا حسینی جلالی.

تاریخ اهل بیت «علیهم السلام» ۳

تعداد واحد: ۲

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۱۲

پیش نیاز: تاریخ اهل بیت «علیهم السلام» ۲

نوع واحد: نظری

هدف: بررسی و تحلیل حوادث مهم زندگی امام باقر، امام صادق و امام کاظم علیهم السلام

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات:
 - اوضاع سیاسی و اجتماعی این دوره
 - وضعیت شیعه در این دوره
- انتقال امامت
 - امامت امام باقر علیه السلام:
 - امام علیه السلام و مسایل سیاسی - اجتماعی :
 - ◇ حکومت امویان
 - ◇ نقش امام علیه السلام در احیاء فقه و کلام شیعه و تأثیر گذاری بر علمای عامه
 - ◇ امام علیه السلام و جریان های فکری
 - ابعاد و نتایج حرکت علمی امام باقر علیه السلام
 - امام علیه السلام؛ خانواده؛ نزدیکان و یاران
 - چگونگی شهادت امام باقر علیه السلام
 - امامت امام صادق علیه السلام
 - امام علیه السلام و مسایل سیاسی - اجتماعی:
 - ◇ حکومت ها (امویان، عباسیان)
 - ◇ قیامها (زیدیه، نفس زکیه و...)
 - امام علیه السلام و مسایل علمی و فکری - فرهنگی :
 - ◇ کلامی
 - مسلمانان (زیدیه، غالیان، اهل حدیث، معتزله)
 - غیر مسلمانان (زنادقه، دهریان)
 - ◇ فقهی (اهل حدیث، اهل رأی)
 - ◇ سایر علوم (شیمی، طب، ریاضیات و...)
 - امام علیه السلام؛ مذهب جعفری و پیامدهای آن
 - امام علیه السلام؛ خانواده؛ نزدیکان و یاران

- چگونگی شهادت امام صادق علیه السلام
- امامت امام کاظم علیه السلام
- امام علیه السلام و مسایل سیاسی - اجتماعی :
 - ◇ حاکمان عباسی
 - ◇ قیام‌ها
- امام علیه السلام ؛ مسایل فکری - فرهنگی
 - ◇ امام علیه السلام و فرقه‌های شیعی
 - ◇ امام علیه السلام و تشکیلات و کالت
 - ◇ امام علیه السلام و نزدیکان، خاندان و یاران
- چگونگی شهادت امام کاظم علیه السلام

متن درسی: پیشوایان هدایت، نشر مجمع اهل بیت (ع)، ج ۷ تا ۹

منابع:

۱. الارشاد فی معرفة حجج الله علی العباد، شیخ مفید.
۲. اعلام الوری بأعلام الهدی، فضل بن حسن طبرسی.
۳. تذکره الخواص من الائمة بذکر خصائص الائمة، سبط بن جوزی.
۴. کشف الغمه فی معرفة الائمة، علی بن عیسی اربلی.
۵. مناقب آل ابی طالب، ابن شهر آشوب.
۶. ینابیع الموده، بیان قندوزی.
۷. الفصول المهمه فی معرفة الائمة، علی بن محمد ابن صبّ
۸. الامام الصادق علیه السلام، محمد حسین مظفر.
۹. کمال الدین و تمام النعمه، شیخ صدوق
۱۰. مدینه معجز الائمة الاثنی عشر و دلائل الحجج علی البشر، محمد بن حسن حر عاملی.
۱۱. کتاب النقض، عبد الجلیل رازی قزوینی
۱۲. سیره الائمة الاثنی عشر، هاشم معروف حسنی.
۱۳. تحلیلی از زندگانی امام کاظم علیه السلام، باقر شریف قرشی، ترجمه: محمد رضا عطائی.
۱۴. حیات فکری سیاسی امامان شیعه، رسول جعفریان.
۱۵. الامام الصادق صلوات الله علیه، اسدحیدر.

تاریخ اهل بیت «علیهم السلام» ۴

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۱۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ اهل بیت «علیهم السلام» ۳

هدف: بررسی و تحلیل حوادث مهم زندگی امام رضا علیه السلام تا پایان زندگی امام حسن عسگری علیه السلام

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل:

کلیات:

- اوضاع سیاسی و اجتماعی این دوره
- وضعیت شیعه در این دوره
- انتقال امامت
 - امامت امام رضا علیه السلام
 - ◇ امام علیه السلام و مسایل سیاسی - اجتماعی
 - خلافت هارون و مأمون
 - ولایتعهدی امام علیه السلام
 - قیام های سیاسی - اجتماعی
 - ◇ امام علیه السلام و مسایل فکری - فرهنگی
 - توسعه و گسترش فرهنگ تشیع
 - مناظرات علمی با پیروان سایر ادیان
 - امام علیه السلام و فقیهان و متکلمان عامه
 - امام علیه السلام و فرقه های شیعی (واقفیه، زیدیه، غالیان و...)
 - ◇ امام علیه السلام و خاندان، نزدیکان، اصحاب و راویان
 - ◇ چگونگی شهادت امام رضا علیه السلام
 - امامت امام جواد علیه السلام
 - ◇ امام علیه السلام و مسایل سیاسی - اجتماعی
 - نظام خلافت
 - قیام های سیاسی - اجتماعی
 - ◇ امام علیه السلام و مسایل فکری - فرهنگی
 - امامت و شرایط سنی
 - اداره شیعه و نظام و کالت
 - مناظرات فقهی، کلامی و...
 - ◇ امام علیه السلام نزدیکان، خاندان و اصحاب
 - ◇ چگونگی شهادت امام جواد علیه السلام
 - امامت امام هادی علیه السلام
 - ◇ امام علیه السلام و مسایل سیاسی - اجتماعی

- حکومت (انتقال به سامراء، و مراقبت شديد)
- قيام‌های سياسی - اجتماعی
- ◇ امام عليه السلام و مسايل فکری - فرهنگی
- جایگاه علمی امام عليه السلام در میان فقهای عامه
- امام عليه السلام و جریان‌های فکری
- اداره شيعه (نهاد و کالت)
- پاسخگویی به سؤالات علمی
- ◇ امام عليه السلام، نزديکان، خاندان و اصحاب
- ◇ چگونگی شهادت امام هادی عليه السلام
- امامت امام عسکری عليه السلام
- ◇ امام عليه السلام و مسايل سياسی - اجتماعی
- حکومت
- قيام‌های سياسی - اجتماعی
- ◇ امام عليه السلام و مسايل فکری فرهنگی
- زمينه‌سازی غيبت
- جريان‌های فکری و کلامی
- جایگاه علمی امام عليه السلام در میان فقهای شيعه
- ◇ امام عليه السلام، نزديکان، خاندان، اصحاب و روايان
- ◇ چگونگی شهادت امام حسن عسکری عليه السلام

متن درسی: پیشوایان هدایت، نشر مجمع اهل بیت (ع)، ج ۱۰ تا ۱۳

منابع:

۱. صحیفه الامام الرضا عليه السلام.
۲. عيون اخبار الرضا عليه السلام، شيخ صدوق.
۳. الامام الجواد عليه السلام، محمد کاظم قزوینی.
۴. الارشاد فی معرفة حجج الله علی العباد، شيخ مفيد.
۵. اعلام الوری بأعلام الهدی، فضل بن حسن طبرسی.
۶. تذکره الخواص من الائمة بذکر خصائص الائمة، سبط بن جوزی.
۷. کشف الغمه فی معرفة الائمة، علی بن عیسی اربلی.
۸. مناقب آل ابی طالب، ابن شهر آشوب.
۹. ینایع الموده، بیان قندوزی.
۱۰. الاختصاص، منسوب به شيخ مفيد.
۱۱. سیره الائمة الاثنی عشر، هاشم معروف حسنی.
۱۲. الحیاة السیاسیة للامام الرضا عليه السلام، جعفر مرتضی عامل.
۱۳. زندگانی سياسی امام جواد عليه السلام، جعفر مرتضی عاملی.
۱۴. الامام الهادی عليه السلام، محمد کاظم قزوینی.
۱۵. امام حسن عسکری عليه السلام، باقر شریف قرشی.
۱۶. اعلام الهدایه، جمعی از نویسندگان

تاریخ عصر غیبت

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۱۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ اهل بیت «علیهم السلام» ۴

هدف: بررسی و تحلیل حوادث مهم دوران غیبت صغری
ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات
 - مفاهیم: غیبت، غیبت صغری، غیبت کبری، امامیه، نیابت، نیابت خاصه و عامه
 - تاریخچه: مهدویت و غیبت در فرق شیعه
- امام مهدی علیه السلام
 - زندگی نامه حضرت ع
 - آغاز امامت امام مهدی ع
 - امام مهدی ع و وکلا
 - امام مهدی ع و نواب اربعه: (معرفی نواب اربعه ؛ نقش آنان در انسجام بخشی به شیعه؛ ارتباط آنان با امام ع و وظایف آنان در اداره شیعه)
 - عوامل و پیامدهای غیبت آن حضرت ع
 - وضعیت سیاسی و اجتماعی شیعه در عصر غیبت صغری
 - ◇ شیعه و نفوذ در دستگاه خلافت (وزیران، کاتبان و ...)
 - وضعیت فکری و فرهنگی شیعه در عصر غیبت صغری
 - ◇ مکاتب علمی رایج (عقل‌گرا، نقل‌گرا)
 - ◇ تعاملات فرهنگی امامیه با دیگر فرق شیعی و مسلمان
 - ◇ مراکز شیعی (قم و بغداد) و دانشمندان و دستاوردهای آنها
 - غیبت کبری (زمینه‌ها و علل)

متن درسی:

۱. تاریخ سیاسی غیبت امام دوازدهم ع، جاسم حسین، ترجمه: محمد تقی آیت اللهی.
۲. الامام المهدی ع من المهد الی الظهور، سید محمد کاظم قزوینی.

منابع:

١. الكافي كتاب الحجّة، ابو جعفر محمد بن يعقوب كليني.
٢. اعلام الوري بأعلام الهدى، فضل بن حسن طبرسي.
٣. الارشاد في معرفة حجج الله على العباد، شيخ مفيد.
٤. الغيبة، شيخ طوسي.
٥. الغيبة، محمد بن ابراهيم نعماني.
٦. الفصول العشرة في الغيبة، شيخ مفيد.
٧. كمال الدين و تمام النعمة، شيخ صدوق.
٨. مناقب آل ابي اطالب، ابن شهر آشوب.
٩. كشف الغمه على معرفة الائمة، على بن عيسى اريلى.
١٠. احاديث المهدي من مسند احمد بن حنبل، محمد جواد حسيني جلالى.
١١. نجم الثاقب، مرزا حسين نوري طبرسي معروف به «محدث نوري».
١٢. موسوعة الإمام المهدي عج : تاريخ مابعد الظهور، سيد محمد صدر.
١٣. تاريخ سياسى غيبى امام دوازدهم عج ، جاسم حسين، ترجمه: محمد تقى آيت اللهى.
١٤. سازمان وكالت و نقش آن در عصر ائمه عليهم السلام، محمد رضا جبارى.

تاریخ تشیع

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۰۹

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: بررسی و تحلیلی چگونگی پیدایش و سیر تطور تشیع، فرق مهم تشیع و دولت‌های مهم شیعی از آغاز تاکنون

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات و مفاهیم
 - واژه و اصطلاح‌شناسی: (تشیع، شیعه، امامیه، جعفری، اثنی عشری، رافضی و ...)
 - حیطه‌های دلالت مفهومی تشیع (امامت، عصمت، ولایت)
- پیدایش تشیع
 - نظریه‌های پیدایش تشیع
 - ◇ تشیع آئینه اسلام
 - اهل بیت علیهم السلام در قرآن و کلام رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم
 - ◇ پیدایش تشیع در ماجرای سقیفه
 - زمینه‌ها، چگونگی پدید آمدن سقیفه، عوامل و فرآیندها
 - ◇ پیدایش تشیع در خلافت امام علی علیه السلام
 - ◇ پیدایش تشیع در پی ماجرای کربلا
 - ◇ پیدایش تشیع در عهد امامت امام صادق علیه السلام
 - ◇ پیدایش تشیع در عصر آل بابویه
 - ◇ پیدایش تشیع توسط ایرانیان
- سیر تطور تشیع، عوامل و زمینه‌ها
 - تشیع در دوران امامان معصوم علیهم السلام در عصر حضور
 - تشیع در عصر غیبت
 - جغرافیای تشیع
 - نقش عالمان شیعی در تطورات
 - قیام‌های شیعی
- فرقه‌های شیعی: زیدیه، اسماعیلیه و ...
 - بررسی زمینه‌ها و علل پیدایی، استمرار یا انحلال و تأثیر آنها از جریانات فکری و سیاسی
- دولت‌های شیعی: علویان طبرستان، آل بویه، حمدانیان، فاطمیان، اسماعیلیان، ...
 - مطالعه و تحلیل برآمدن، عملکرد، سقوط، تأثیر آنها بر حرکت‌های شیعی و ...

متن درسی:

۱. تاریخ تشیع ج ۱ و ۲، گروه تاریخ پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
۲. خاستگاه و پیدایش تشیع در عصر امامان شیعه، آفانوری

منابع:

۱. اعلام الوری بأعلام الهدی، فضل بن حسن طبرسی.
۲. الارشاد فی معرفة حجج الله علی العباد، شیخ مفیی
۳. الغیبه، محمد بن ابراهیم نعمانی.
۴. الفرق بین الفرق، عبد القاهر بن طاهر بغدادی.
۵. الفصل فی الملل و الأهواء و النحل، ابو محمد ابن حزم ظاهری أندلسی.
۶. المجدی فی أنساب الطالبیین، مجدالدین علی بن محمد عمری.
۷. المقالات و الفرق، سعد بن عبدالله ابی خلف اشعری قمی.
۸. الملل و النحل، محمد بن عبدالکریم شهرستانی
۹. تبصره العوام فی معرفة مقالات الانام، مرتضی بن قاسم داعی حسنی رازی.
۱۰. تنبیه الغافلین عن فضائل الطالبیین، شرف الإسلام بن سعید المحسن بن کرامه.
۱۱. عیون أخبار الرضا علیه السلام، شیخ صدوق.
۱۲. فرق الشیعه، حسن بن موسی نوبختی.
۱۳. مقاتل الطالبیین، ابوالفرج اصفهانی
۱۴. تاریخ تشیع در ایران، رسول جعفریان.
۱۵. رجال، شیخ طوسی

سیره رسول خدا و اهل بیت «علیهم السلام» ۲ و ۱

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۱۴

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: تبیین موضوعی سیره رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم و معصومان علیهم السلام در ابعاد گوناگون

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات و مفاهیم
 - مفاهیم: تاریخ، سیره، سنت، فضائل، مناقب و ...
 - ضرورت شناخت سیره و نقش آن در زندگی
 - مبانی فهم سیره پیامبر صلی الله علیه وآله و ائمه علیه السلام
 - تفاوتها و تشابهها در سیره معصومان علیه السلام
 - نقش زمان و مکان در سیره معصومان علیه السلام
- ابعاد سیره پیامبر صلی الله علیه وآله و ائمه علیه السلام:
 - سیره اخلاقی معصومان علیه السلام
 - سیره عبادی و دعایی معصومان علیه السلام
 - سیره بهداشتی معصومان علیه السلام
 - سیره تربیتی و خانوادگی معصومان علیه السلام
 - سیره علمی معصومان علیه السلام
 - سیره سیاسی معصومان علیه السلام
 - سیره مدیریتی معصومان علیه السلام
 - سیره اقتصادی معصومان علیه السلام

متن درسی:

۱. سیره معصومین علیهم السلام، محمدحسین واثقی راد.
۲. درآمدی بر سیره اهل بیت علیهم السلام، حسین عبدالمحمدی.

منابع:

۱. السیره النبویه، ابن هشام.
۲. المحجّة البيضاء، محمد محسن فیض کاشانی.
۳. محاسن، احمد بن محمد بن خالد برقی معروف به خالد برقی.
۴. فضایل اهل البیت، اسدبن بکربن سلم.
۵. مناقب اهل البیت، اسدبن علی الغسافی.
۶. جوامع الدلائل فی مجامع الفضائل یا منبع الدلائل و مجمع الفضایل، ابوالسعادات اسعد بن عبدالقاهر اصفهانی.
۷. المناقب، جعفر بن احمد الودی.

۸. سیره الانبياء و الائمه، حسن بن حسين ابن بابويه قمی.
۹. راحة الارواح و مونس الاشباح فی احوال النبی صلی الله علیه و آله و الائمه علیهم السلام، حسن سبزواری بیهقی
۱۰. الگوهای رفتاری امام علی علیه السلام ، محمد دشتی.
۱۱. الگوی زندگی: گزارشی از سیره عملی رسول اکرم صلی الله علیه و آله ، عباس یزدانی.
۱۲. فرازهایی برجسته از سیره امامان شیعه، محمد تقی عبدوس و محمد مهدی اشتهاوردی.
۱۳. سیره تربیتی سیره تربیتی پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام جلد ۴ تربیت فرزند، سید علی حسینی زاده.
۱۴. رفق و مدارای تربیتی در سیره معصومین علیهم السلام، محمد داوودی.

دانشگاه اسلام

تاریخ امویان

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۱۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ اهل البیت علیهم السلام ۱ و ۲ و تاریخ خلفا

هدف: بررسی و تحلیل ظهور و سقوط امویان و تبیین مواضع ائمه علیهم السلام در این دوره

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ کلیات

- وضعیت سیاسی و اجتماعی جهان اسلام این دوره
- چگونگی برآمدن امویان (زمینه‌ها، علل و چگونگی شکل‌گیری)

○ ادوار حاکمیت امویان

• دوره سفیانی

◇ حاکمان

◇ درگیری‌ها

◇ انحرافات و علل سقوط سفیانیان

• دوره ابن زبیر

• دوره مروانی

◇ حاکمان

◇ درگیری‌ها

◇ علل ضعف و انحطاط و سقوط مروانیان

• ساختار سیاسی امویان (اداری، قضایی، حکومتی)

• ساختار اقتصادی (بیت‌المال، خراج، جزیه، زکات و غنائم)

• ساختار اجتماعی امویان

• فرهنگ و تمدن

• زن و نظام خانواده

• نقش زنان در حکومت امویان

○ امویان و امامان شیعه

• تعامل و تقابل با حاکمان اموی

◇ تشکیل حکومت‌های مردمی

◇ مخالفت‌ها و قیام‌ها

متون محوری:

۱. مواضع سیاسی ائمه در قبال بنی امیه (سفیانیان)، حسین عبدالحمیدی
۲. تاریخ خلفا، رسول جعفریان. یا جزوه استاد که انطباق کامل با سرفصل داشته باشد.

منابع:

١. الصبح الاعشى فى صناعة الإنشاء، أبو العباس أحمد بن على القلقشندى.
٢. العقد الفريد، ابن عبدربه.
٣. البدء والتاريخ، مطهر بن طاهر مقدسى.
٤. مروج الذهب، على بن حسين مسعودى.
٥. التنبيه والاشراف، على بن حسين مسعودى.
٦. النزاع و التخاصم فيما بين اميّه و بنى هاشم، محمد بن ابراهيم مقريزى شافعى.
٧. الغارات، ابراهيم بن محمد ثقفى.
٨. وقعه الصفيين، نصر بن مزاحم بن سيار منقرى.
٩. حكومت بنى اميه در خراسان، عبد الله مهدي خطيب، ترجمه: باقر موسى.
١٠. دولت امويان، محمد سهيل طقوش، ترجمه: حجت الله جودكى.
١١. ضياع بنى اميّه فى عصر الخلافه، صفاء حافظ عبد الفتاح.
١٢. التيارات السياسيه فى القرن الاول الهجرى، ابراهيم بيضون.
١٣. الدوله الامويه، محمد خضرى بك.
١٤. الدوله الامويه، الدوله الشجره الملعونه الشامه او دور ظلم بنى اميّه على العلويه، قزوينى كاظمى

تاریخ عباسیان

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۱۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ امویان

هدف: بررسی و تحلیل ظهور و سقوط عباسیان و حکومت‌های مهم این دوره و تبیین مواضع ائمه علیهم السلام

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات
 - اوضاع سیاسی، اقتصادی و اجتماعی جهان اسلام در واپسین سال‌های امویان
 - چگونگی برآمدن عباسیان (زمینه‌ها، علل و چگونگی شکل‌گیری)
- ادوار حاکمیت عباسیان
 - دوره اول عباسی (از آغاز تا خلافت معتصم)
 - ◇ حاکمان
 - ◇ نقش وزیران ایرانی
 - ◇ امامان شیعه و نظام خلافت
 - دوره دوم عباسی (از خلافت معتصم تا امیر الامرای)
 - ◇ حاکمان
 - ◇ نقش ترکان
 - دوره سوم، دوره امیر الامرائی
 - ◇ امامان شیعه و نظام خلافت
 - دوره چهارم، دوره آل بویه یا تجدید سلطه ایرانیان
 - ◇ مذهب، فرهنگ و تمدن در عصر بویهی
 - ◇ تشیع و نظام خلافت
 - دوره پنجم، دوره سلجوقیان
 - ◇ رابطه سلجوقیان با عباسیان، فاطمیان و اسماعیلیان
 - ◇ مذهب، فرهنگ و تمدن در عصر سلجوقی
 - ◇ روابط خارجی
 - ◇ تشیع و نظام خلافت
- ◇ سقوط بغداد (زمینه‌ها، علل، عوامل و چگونگی با تکیه بر اختلافات داخلی، حاکمان، اختلافات مذهبی، ناتوانی خلیفه و ...)
- ◇ ساختار نظام خانواده در ادوار حکومت عباسیان
- ◇ نقش زنان در سیاست و حکومت در ادوار خلافت عباسیان

متون محوری:

۱. عباسیان از بعثت تا خلافت، محمد الله اکبری
۲. تاریخ خلافت عباسی از آغاز تا پایان آل بویه، احمد رضا خضری، یا جزوه استاد که انطباق کامل با سرفصل داشته باشد.

منابع:

۱. اخبار الطوال، ابن قتیبہ دینوری.
۲. الرسل والملوک، محمد بن جریر طبری.
۳. تاریخ یعقوبی، احمد بن ابی یعقوب یعقوبی.
۴. الاخبار الدوله العباسیه، مؤلف مجهول است.
۵. مروج الذهب، علی بن حسین مسعودی.
۶. البدء والتاریخ، مطهر بن طاهر مقدسی.
۷. البدایه والنہایه، اسماعیل بن عمر ابن کثیر.
۸. تاریخ الاسلام، شمس الدین ذهبی دمشقی.
۹. اعلام الوری بأعلام الہدی، فضل بن حسن طبرسی.
۱۰. المنتظم فی تاریخ الأمم و الملوک، عبد الرحمن بن علی ابن جوزی.
۱۱. الکامل فی التاریخ، عز الدین علی ابن اثیر.
۱۲. تاریخ فخری در آداب ملک داری و دولتهای اسلامی، محمد بن علی ابن طباطبا معروف به ابن طقطقی.
۱۳. الوزراء و الکتاب، ابو عبد الله محمد بن عبدوس جهشیاری.
۱۴. الصبح الأعشى فی ضناعه الأنشاء، احمد بن علی قلقشندی.
۱۵. العقد الفرید، ابن عبد ربه أندلسی.

تاریخ عثمانی

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۱۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ عباسیان

هدف: بررسی و تحلیل ظهور و سقوط حکومت عثمانی و تقابل آنان با حکومت صفویه

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل:

- برآمدن عثمانی‌ها:
 - زمینه‌ها و علل
 - شکل‌گیری و ساختار حکومت
- دوره امیرنشینی و مناسبات آنان با امیرنشینان و بیزانس
 - تأسیس دولت تا فتح قسطنطنیه (از سلطان عثمان تا سلطان مراد)
 - دوران شکوفایی و اوج (از سلطان محمد فاتح تا سلطان یزید قانونی)
- فتح قسطنطنیه، انتقال خلافت به عثمانی، فتح مصر و شام، جنگ با صفویه
- تقابل عثمانی با حکومت صفویه
 - زمینه‌ها و علل
 - چگونگی و پیامدها
- دوره انحطاط دولت عثمانی
 - عوامل داخلی انحطاط: قدرت یافتن خاندان‌های سوکرلو و کورولو، افزایش قدرت مفتی‌ها و بنی‌چری‌ها، تجملات و فساد اداری
 - عوامل خارجی انحطاط: قدرت یافتن و رقابت با دولت‌های اروپایی، روسی و صفوی
- دوران اصلاحات و تنظیمات
 - تجزیه و سقوط خلافت عثمانی
 - دستاوردهای حکومت عثمانی
 - حفظ و حمایت از حرمین شریفین
 - ممانعت از تجمع و قدرت یافتن یهود در سرزمین فلسطین
 - نقاط مثبت و منفی حکومت عثمانی
 - زن و نظام خانواده در عصر عثمانی
 - نقش زنان دربار در انحطاط دولت عثمانی

متن درسی: دولت عثمانی از اقتدار تا انحلال، اسماعیل احمد باقی، ترجمه: رسول جعفریان و جزوه تکمیلی استاد

منابع:

۱. تاریخ دیار بکریه، ابوبکر طهرانی.
۲. احسن التواریخ، حسن بیک روملو.

۳. شرفنامه، شرف خان بدلیسی.
۴. هشت بهشت، آقا خان کرمانی و شیخ احمد روحی.
۵. زبده التواریخ، میرزا مؤمن طباطبایی.
۶. آتاتورک، جمعی از مؤلفان: انور ضیاء و... .
۷. استانبول و تمدن امپراطوری عثمانی، برنارد لوئیس.
۸. بغداد در دوره عثمانی، جمیل موسی نجار.
۹. تعلیم در دوره عثمانی، جمیل موسی نجار.
۱۰. تاریخ امپراطوری عثمانی، استنفورد جی شاو.
۱۱. تاریخ امپراطوری عثمانی، اسماعیل اوزون چارشلی.
۱۲. تاریخ امپراطوری عثمانی، وین وو سینج.
۱۳. تاریخ امپراطوری عثمانی، هامر پورکشتال و یوزف فو.
۱۴. شرق نزدیک، فیلیپ حتی.

دانش اسلام

اسلام در ایران

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۲۴

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: بررسی و تحلیل چگونگی ورود اسلام به ایران و تحولات مهم ایران از عصر ایلخانان تا انقلاب اسلامی
ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- چگونگی ورود اسلام در ایران و گرایش ایرانیان به اهل بیت صلوات الله علیهم و آثار و پیامدهای آن
 - اقدامات پیامبر صلوات الله علیه واله در دعوت ایرانیان به اسلام
 - آغاز گرایش ایرانیان به اهل بیت صلوات الله علیهم
 - پیشتازان تشیع در ایران
 - عوامل گرایش مردم به اهل بیت صلوات الله علیهم
 - آثار و برکات وجود امام رضا صلوات الله علیه در ایران
 - نقش امام زادگان و آثار شهادت ایشان در گسترش محبت به اهل بیت صلوات الله علیهم
- وضعیت فکری - فرهنگی ایران تا پایان عصر غیبت و شخصیت های علمی شیعه در این دوران
- وضعیت فکری - فرهنگی ایرانیان از شروع عصر غیبت کبری تا سقوط بغداد و شخصیت های علمی شیعه در این دوران
 - از سقوط بغداد تا عصر مرحوم علامه مجلسی و شخصیت های علمی شیعه در این دوران
 - از مرحوم علامه مجلسی تا مرحوم میرزای شیرازی و شخصیت های علمی شیعه در این دوران
 - از مرحوم میرزای شیرازی تا مرحوم امام خمینی و شخصیت های علمی شیعه در این دوران
- جمع بندی و نتیجه گیری

متن درسی: خدمات متقابل اسلام و ایران، شهید مرتضی مطهری و جزوه تکمیلی استاد

منابع:

۱. تاریخ طبری، محمد بن جریر طبری.
۲. تاریخ الاسلام و وفیات المشاهیر و الاعلام، محمد بن احمد ذهبی.
۳. البداية و النهایة، اسماعیل بن عمر ابن کثیر.
۴. تاریخ جرجان، حمزه بن یوسف سہمی.
۵. احسن التواریخ، حسن بیک روملو.
۶. تاریخ جهانگشا، عطا ملک جوینی.
۷. تاریخ صفویه، احمد تاجبخش.
۸. تاریخ گزیده، حمد الله مستوفی.
۹. تاریخ یمینی، عبدالجبار عتبی، ترجمه: ناصر بن زفر جرفادقانی.
۱۰. جامع التواریخ، رشیدالدین فضل الله.

۱۱. جهانگشای نادری، میرزا مهدی خان.
۱۲. راحة الصدور، محمد بن سلیمان راوندی.
۱۳. روضة الصفا ناصری، رضا قلی هدایت.
۱۴. حبیب السیر، میر خواند.
۱۵. خدمات اسلام و ایران، داوود الهامی.

دانشگاه اسلام

تاریخ انقلاب اسلامی ۱

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۲۵

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: اسلام در ایران

نوع واحد: نظری

هدف: بررسی تحولات مهم ایران از مشروطیت تا انقلاب اسلامی

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ کلیات

- مفاهیم: انقلاب، انقلاب اسلامی، قیام، نهضت، نهضت مشروطه، جنبش، شورش، کودتا، فرهنگ، روشنگری و منور الفکری
- نظریه‌ها در باب چگونگی نهضت مشروطه و انقلاب اسلامی ایران

○ عصر مشروطه

- تحولات فکری - فرهنگی در این دوره
- ایران و تحولات فکری - فرهنگی جهان
 - ◇ احزاب و نهضت های فکری و سیاسی
 - ◇ عوامل تجدد خواهی و دین گرایی
- جنبش مشروطه و تحولات آن و نقش طبقات مختلف مردم در فرآیند نهضت
- مهم ترین اقدامات در عصر مشروطه
- ریشه ها و علل و عوامل ناکامی نهضت مشروطه
- نقش مرجعیت و روحانیت شیعه در حوادث و تحولات در این دوره
- نقش حوزه های علمیه و دانشمندان شیعه
- روابط دین و دولت و مناسبات خارجی
- جایگاه و نقش زنان در مسائل اجتماعی و سیاسی
- جنبش های ملی و ضد استعماری جنگل، خیابانی، پسیان، مجتهد لاری و...

○ عصر پهلوی

- زمینه ها و عوامل شکل گیری دولت پهلوی
- چگونگی شکل گیری دولت پهلوی (روند صعود رضاخان به قدرت از سردار سپه‌ی تا وزارت جنگ و رئیس الوزرای)
- انگیزه ها و اهداف جمهوری خواهی
- اهداف تحولات فکری - فرهنگی در ایران
- سیاست و روابط خارجی دولت پهلوی
- احزاب و جنبش های عدالت خواه
- رضا خان و مذهب
- مدرس و حکومت

- نهضت مسجد گوهرشاد و نقش بهلول
- مبارزه زنان علیه کشف حجاب
- انگیزه‌ها و علل اشغال ایران و سقوط رضا شاه در شهریور ۱۳۲۰
- مرجعیت و استبداد
- مرحوم آیت الله کاشانی و ملی شدن صنعت نفت
- بررسی و تحلیل نقش مرجعیت و روحانیت شیعه به ویژه مرحوم آیت الله بروجردی
- جایگاه و نقش زنان در مسائل سیاسی و اجتماعی این دوره
- بررسی عملکرد دولت پهلوی

متن درسی:

انقلاب اسلامی، جلال‌الدین فارسی و جزوه تکمیلی استاد که انطباق کامل با سرفصل داشته باشد.

منابع:

۱. انقلاب اسلامی، زمینه‌ها و پیامدها، منوچهر محمدی.
۲. انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن، عباسعلی عمید زنجانی.
۳. پیرامون انقلاب اسلامی، شهید مرتضی مطهری.
۴. چارچوبی برای تحلیل و شناخت انقلاب اسلامی در ایران، محمد باقر حشمت زاده.
۵. مقدمه‌ای بر انقلاب اسلامی، صادق زیباکلام.
۶. نهضت امام خمینی، سید حمید حسینی روحانی.
۷. اسناد معاهدات دو جانبه ایران با سایر دول، وزارت امور خارجه.
۸. اقتصاد سیاسی ایران از مشروطیت تا پایان سلسله پهلوی، محمد علی همایون کاتوزیان.
۹. تئوری‌های ساخت قدرت و رژیم پهلوی دوم، محمد رحیم عیوضی.
۱۰. تاریخ سیاسی معاصر ایران، جلال‌الدین مدنی.
۱۱. تاریخ معاصر ایران از تاسیس سلسله قاجاریه تا اصلاحات ارضی در ایران، پیتر آوری، ترجمه: محمد رفیعی مهرآبادی.
۱۲. ظهور و سقوط پهلوی، خاطرات ارتشبد حسین فردوست.
۱۳. عصر پهلوی به روایت اسناد، علیرضا زهیری.
۱۴. تاریخ بیست ساله ایران، حسین مکی.
۱۵. زندگانی سید حسن مدرس، حسین مکی.

تاریخ انقلاب اسلامی ۲

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۲۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ انقلاب اسلامی ۱

هدف: بررسی تحولات مهم ایران از مشروطیت تا انقلاب اسلامی

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات
 - انقلاب اسلامی ایران (نظریاتی چند در علت پیدایی انقلاب اسلامی ایران)
 - جایگاه ایران در عرصه سیاست
 - روابط ایران با کشورهای منطقه
 - روابط ایران با کشورهای استعمارگر (آمریکا، شوروی، انگلیس و رژیم اشغالگر قدس)
 - اوضاع اجتماعی و فرهنگی ایران در عصر پهلوی
 - مرحوم امام خمینی و زمانه
 - از تولد تا رحلت مرحوم آیت الله بروجردی
 - مرحوم امام در دوره مشروطه
 - مرحوم امام در عصر مرحوم شیخ عبدالکریم حائری
 - مرحوم امام در عصر مرحوم آیت الله بروجردی
 - مرحوم امام در عرصه سیاست تا رحلت
 - مراحل مبارزات مرحوم امام
 - اندیشه سیاسی مرحوم امام
 - مرحوم امام و نظام سلطنتی
 - مرحوم امام و نظام سیاسی اسلام
 - مرحوم امام و جریانات، گروه ها و احزاب سیاسی
 - جمهوری اسلامی
 - شکل گیری نظام سیاسی
 - دوره استقرار و تثبیت
 - انقلاب و نظریه ولایت فقیه
 - تأثیر انقلاب اسلامی در سطح جهان و نظام بین الملل

متن درسی: ---

منابع:

۱. انقلاب اسلامی، زمینه‌ها و پیامدها، منوچهر محمدی.
۲. انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن، عباسعلی عمید زنجانی.
۳. پیرامون انقلاب اسلامی، شهید مرتضی مطهری.
۴. چارچوبی برای تحلیل و شناخت انقلاب اسلامی در ایران، محمد باقر حشمت زاده.
۵. مقدمه‌ای بر انقلاب اسلامی، صادق زیباکلام.
۶. نهضت امام خمینی، سید حمید حسینی روحانی.
۷. اسناد معاهدات دو جانبه ایران با سایر دول، وزارت امور خارجه.
۸. اقتصاد سیاسی ایران از مشروطیت تا پایان سلسله پهلوی، محمد علی همایون کاتوزیان.
۹. تئوری‌های ساخت قدرت و رژیم پهلوی دوم، محمد رحیم عیوضی.
۱۰. تاریخ سیاسی معاصر ایران، جلال الدین مدنی.
۱۱. تاریخ معاصر ایران از تاسیس سلسله قاجاریه تا اصلاحات ارضی در ایران، پیتر آوری، ترجمه: محمد رفیعی مهرآبادی.
۱۲. ظهور و سقوط پهلوی، خاطرات ارتشبد حسین فردوست.
۱۳. عصر پهلوی به روایت اسناد، علیرضا زهیری.
۱۴. تاریخ بیست ساله ایران، حسین مکی.
۱۵. زندگانی سید حسن مدرس، حسین مکی.

اسلام در مصر و شام

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۲۱

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: بررسی و تحلیل چگونگی ورود اسلام به مصر و شام و شناخت دولت‌های اسلامی این مناطق و حوادث مهم

این دوران

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات:
- واژه شناسی مصر و شام
- محدوده، موقعیت جغرافیای، اهمیت تاریخی و ویژگی‌های آن
- پیشینه تاریخی مصر و شام در آستانه ظهور اسلام
- ورود اسلام زمینه‌ها و چگونگی
- حکومت‌ها و قدرت‌های سنی و شیعی در مصر و شام
- حمدانیان، طولونیان، سلاجقه، اخشیدیان، فاطمیان، زنگیان، ایوبیان، ممالیک، بنو مرداس، عصر عثمانی و...
- خاستگاه، برآمدن، قلمرو، تاریخچه، ساختار، مناسبات سیاسی و نظامی، اقدامات، چالش‌ها، سقوط
- جنگ‌های صلیبی (زمینه، عوامل، عملکرد، پیامدها)
- فرهنگ و تمدن مصر و شام و مقایسه آن با قبل از اسلام
- ادبیات، زبان، خط، هنر، صنایع، معماری و علوم
- ادیان، و مذاهب و تعامل آنان با یکدیگر
- وضعیت اقتصادی و اجتماعی مصر و شام
- مصر و شام در عصر جدید

متن درسی: -----

منابع:

۱. حسن المحاضرة فی أخبار مصر و قاهرة، جلال الدین سیوطی.
۲. دراسات فی تاریخ مصر الاجتماعی، قاسم عبده قاسم.
۳. فتوح البلدان، احمد بن یحیی بلاذری.
۴. فتوح الشام، محمد بن عمر واقدی.
۵. افتتاح الدعوة، قاضی نعمان.
۶. الأزهر و ما حوله من آثار، ماهر زکی.
۷. تاریخ الحروب الصلیبیة، سهیل زکار.
۸. البیان والاعراب عما بأرض مصر من الاعراب، تقی الدین احمد بن علی مقریزی.
۹. خطط، تقی الدین احمد بن علی مقریزی.
۱۰. العمارة الاسلامیة فی مصر، کمال الدین سامح.

١١. القاهرة تاريخها، فنونها و آثارها، حسن باشا.
١٢. النجوم الزاهره، ابن تغردى بردى.
١٣. الحياه العقليه فى عصر الحروب الصليبيه بمصر و الشام، احمد احمد بدوى.
١٤. النفحة الزكيه فى تاريخ مصر و اخبار الدوله الاسلاميه، محمد ذكى.
١٥. الولاء، ابو عمر محمد بن يوسف بن يعقوب كندى.

تاريخ الاسلام

اسلام در مغرب و اندلس

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۲۲

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: بررسی و تحلیل چگونگی ورود اسلام به مغرب و اندلس و شناخت دولت‌های اسلامی این مناطق و حوادث مهم

این دوران

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات
 - واژه شناسی مغرب و اندلس
 - جغرافیا، محدوده و جمعیت شناسی
- مغرب پیش از دوره اسلامی
 - نفوذ، قلمرو، تشکیلات، روابط، سقوط
 - مروری بر وضعیت مذهبی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی مغرب و اندلس
- مغرب و اندلس در دوره اسلامی
 - دوره ورود اسلام (زمینه ها و پیامدها)
 - مغرب و اندلس پیش از عصر عثمانی
 - مغرب و اندلس در عصر عثمانی
- فرهنگ و تمدن مغرب و اندلس
 - ادبیات، مذاهب و فرق اسلامی، هنر، صنایع، شهرسازی و معماری
 - قصور و رباطها (کارکرد و سیر تحول)
 - تحلیلی بر تأثیر فرهنگی مغرب بر جهان اسلام
- وضعیت اقتصادی و اجتماعی

متن درسی: ---

منابع:

۱. آثار المغرب و الاندلس، طاهر مظفر.
۲. الاندلس فی التاریخ، شاکر مصطفی.
۳. التشیع فی الاندلس، مکی عزالدین عمر.
۴. التشیع فی بلاد المغرب الاسلامی، محمد برکات.
۵. الخلافة الفاطمیة بالمغرب، فرحات دشرای.
۶. المساجد و القصور فی الاندلس، خالد یونس خالدی.

۷. تاریخ المغرب و حضارته، حسین مونس.
۸. تاریخ دولت اسلامی در اندلس، محمد عبدالله عدنان، ترجمه: عبدالحمید آیتی.
۹. تاریخ فتح اندلس، ابن قوطیه، ترجمه: ناصر الدین منشی کرمانی.
۱۰. تاریخ گسترش اسلام و تاریخ جهان، خیراندیش.
۱۱. دراسات فی تاریخ و حضارة المغرب الاسلامیه، عبد الواحد ذنون طه.
۱۲. دولت امویان در اندلس، عبد المجید نعنی، ترجمه: محمد سپهری.
۱۳. دولة الإدارة فی المغرب و الاندلس، سعدون عباس نصرالله.
۱۴. سپیده دم اندلس، حسین مونس، ترجمه: حمیدرضا شیخی.
۱۵. هفت قرن فراز و نشیب تمدن اسلامی در اسپانیا، ایگناسیو اولاکوئو، ترجمه: ناصر موفقیان.

دانشگاه اسلام

اسلام در هند و آسیای میانه

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۲۳

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: بررسی و تحلیل چگونگی ورود و گسترش اسلام و تشیع در این منطقه و شناخت دولت‌های اسلامی این منطقه و شیعی و حوادث مهم این دوران
ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات
 - واژه شناسی، جغرافیا و پیشینه تاریخی هند و آسیای میانه
- ورود اسلام به هند و آسیای میانه
- سلسله‌ها (علمای شیعی و سادات و ...) و قدرت‌های اسلامی در هند و آسیای میانه
- حرکت‌های شیعی هند در عصر مغول و تیموریان
- حرکت‌های شیعی هند و آسیای میانه در عصر استعمار
- فرهنگ و تمدن اسلامی در هند و آسیای میانه
- ادیان، مذاهب اسلامی (به ویژه تشیع) و تصوّف در هند و آسیای میانه
- هند و آسیای میانه در عصر جدید
- تحلیلی بر خدمات هند و آسیای میانه بر فرهنگ و تمدن اسلامی

متن درسی: ---

منابع:

۱. آثارالبلاد و اخبارالعباد، زکریا بن محمد بن محمود قزوینی
۲. تاریخ بخارا، جعفر بن محمد زکریا ترسخی
۳. تاریخ بیهقی، ابوالفضل محمد بن حسین بیهقی
۴. تاریخ ترک تازان هند، عزیز احمد هندی
۵. تاریخ ترک‌های آسیای میانه، بارتولد ترجمه حسینی
۶. تاریخ دولت خازمشاهیان، قفس اوغلی ترجمه اصفهانیان
۷. تاریخ روابط ایران و هند، ریاض الاسلام
۸. تاریخ سلجوقیان، کوشش هوتسما
۹. تاریخ سیستان، تصحیح ملک الشعراى بهار
۱۰. تاریخ فرهنگ چین، جرالده فیتس، ترجمه اسماعیل دولتشاهی

۱۱. سلوک الملوک، روز بهان خنجی
۱۲. کتاب سندباد بحری، تصحیح سمرقندی
۱۳. بخارا دستاورد قرون وسطی، ریچارد فرای، ترجمه محمد محمودی
۱۴. ادیان ومکتب های فلسفی هند، داریوش شایگان
۱۵. سیرگسترش اسلام در هند، سیرتوماس، ترجمه دعوتی

دانشگاه اسلام

متون تخصصی عربی

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۵۱۱۰۳

نوع واحد: نظری - عملی

هدف: ایجاد توان بهره‌گیری از متون تاریخی کهن به زبان عربی

ارزشیابی: ۵ نمره به فعالیت کلاسی و ۷ نمره به کار عملی (ترجمه متن عربی) و ۸ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

طلاب برای هر جلسه بین ۳ تا ۵ صفحه از متون زیر را به منظور درک مطلب، اعراب‌گذاری و ترجمه می‌کنند و استاد تنها به رفع اشکال و بیان دقیق متن می‌پردازد. علاوه بر این، استاد در ابتدای نیمسال متن‌هایی را برای طلاب تعیین می‌کند و طلاب موظفند آن را ترجمه و اعراب‌گذاری کرده و تا پایان نیمسال ارائه کنند.

• تاریخ عمومی مانند:

- ◇ اخبار الطوال (دینوری)
- ◇ تاریخ یعقوبی (محمد بن واضح)
- ◇ تاریخ الطبری (محمد بن جریر)
- ◇ مروج الذهب (مسعودی)
- ◇ المنتظم (ابن جوزی)

• سیره و مغازی مانند:

- ◇ المغازی (واقدی)
- ◇ وقعة صفین (نصر بن مزاحم)
- ◇ السیره النبویه (ابن هشام)
- ◇ الجمل (شیخ مفید)
- ◇ الغارات (ثقفی)
- ◇ سبل الهدی و الرشاد (شامی)
- ◇ تذکره الخواص (سبط ابن جوزی)

• نسب و تراجم مانند:

- ◇ انساب الاشراف (بلاذری)
- ◇ الطبقات الکبری (ابن سعد)
- ◇ البدایة و النهایة (ابن کثیر)

- ◇ جمهرة النسب (ابن حزم)
- ◇ الطرائف في معرفة الطوائف (ابن طاووس)
- اهل بيت صلوات الله عليهم ما نند:
- ◇ كتاب سليم قيس هلالی
- ◇ تاریخ ابی مخنف
- ◇ اعلام الوری (طبرسی)
- ◇ الارشاد (شیخ مفید)
- ◇ الرجال (شیخ طوسی و نجاشی)
- ◇ اصول کافی (بخش های تاریخی)
- ◇ کمال الدین و تمام النعمة

متن درسی: جزوه استاد، برگرفته از برخی کتابهای پیش نوشته بویژه اخبار الطوال (دینوری) المغازی (واقدی) تذکره الخواص (سبط ابن جوزی) کمال الدین و تمام النعمة، تاریخ ابی مخنف (وقعه الطف)

توضیحات: متن کار عملی حدود ۱۰ صفحه از متون عربی کهن در زمینه گرایش مربوط است که طلبه آن را اعراب گذاری و ترجمه نماید.

منابع: ---

وضع کنونی جهان اسلام

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۲۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: بررسی حوادث مهم و نقاط قوت و ضعف جهان اسلام در عصر حاضر با توجه به استعمار جدید

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات و مفاهیم:
 - جهان اسلام و محدوده جغرافیایی آن
 - استعمار، استعمار کهن، استعمار جدید و اهداف آن
 - عصر جدید
- نقاط قوت و ضعف جهان اسلام از منظر اندیشمندان مسلمان
- نقاط قوت و ضعف جهان اسلام از منظر مستشرقان
- عوامل بیداری اسلامی از منظر اندیشمندان شیعی
- وضعیت فرهنگی، دینی کشور های اسلامی
- وضعیت سیاسی کشور های اسلامی
- وضعیت اقتصادی کشور های اسلامی
- جایگاه اندیشه امام خمینی و جمهوری اسلامی در بیداری جهان اسلام

متن درسی: سرزمین اسلام (شناخت کشورهای اسلامی)، غلامرضا گلی زواره و جزوه تکمیلی استاد

منابع:

۱. صحیفه نور، امام خمینی.
۲. جهان اسلام، مرتضی اسعدی.
۳. سرزمین اسلام، غلامرضا گلی زواره.
۴. کتاب های وزارت خارجه درباره کشورهای اسلامی.
۵. جغرافیای تاریخی جهان اسلام، حسین قره چانلو.
۶. جغرافیای شیعه و اطلس شیعه، رسول جعفریان.
۷. استعمار نو، مهدی بهار.
۸. امیر کبیر، قهرمان مبارزه با استعمار، اکبر هاشمی رفسنجانی.
۹. میراث خوار استعمار، مهدی بهار.
۱۰. دانشنامه جهان اسلام، بنیاد معارف اسلامی.
۱۱. امپریالیسم

جنبش‌های فکری - دینی معاصر

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۲۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت جنبش‌های اسلامی و شیعی در صد سال اخیر و بررسی آثار آنها

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به تحقیق اختصاص دارد

سرفصل:

- کلیات و مفاهیم
 - اصلاح، جنبش، نهضت، شورش و ...
 - استعمار در سرزمین‌های اسلامی در قرن ۱۹ (اهداف و انگیزه‌ها)
 - تاریخچه اصلاح طلبی در جهان معاصر اهداف و انگیزه‌ها
- ماهیت شناسی جنبش‌های معاصر (زمینه‌ها و پایگاه‌های اجتماعی)
 - جنبش‌های اسلامی ضد استعمار
 - سنخ شناسی جنبش‌های اسلامی معاصر
 - شاخصه‌های جنبش‌های فکری - دینی
 - زمینه‌ها و عوامل ظهور جنبش‌های فکری - دینی
 - پایگاه اجتماعی جنبش‌های فکری - دینی
 - جنبش‌های خاورمیانه (سید جمال و شاگردانش، اخوان المسلمین و شعبه‌های آن، وهابیت و ...)
 - جنبش‌های شبه قاره (دهلوی، جماعت اسلامی پاکستان، جماعت علمای اسلام پاکستان، تحریک جعفری، سر سید احمد خان و ...)
 - جنبش‌های شمال آفریقا (سنوسییه، مهدی سودانی، جنبش اسلامی معاصر سودان و ...)
- بررسی جنبش‌های معاصر
 - جنبش‌های شیعی خاورمیانه تا انقلاب اسلامی (سیدجمال، میرزای شیرازی، آیت الله بروجردی و ...)
 - جنبش‌های غیرشیعی خاورمیانه (نقش سید جمال و شاگردانش، اخوان المسلمین و شعبه‌های آن، وهابیت و ...)
 - جنبش‌های شبه قاره (دهلوی، جماعت اسلامی پاکستان، جماعت علمای اسلام پاکستان، تحریک جعفری، سر سید احمد خان و ...)
 - جنبش‌های شمال آفریقا (سنوسییه، مهدی سودانی و ...)
- نقش و تاثیر انقلاب اسلامی بر جنبش‌های فکری - دینی

متن درسی: نهضت‌های دینی - سیاسی معاصر، علی اصغر حلبی.

منابع:

۱. اندیشه‌های سیاسی در اسلام معاصر، حمید عنایت.
۲. سیری در اندیشه‌های سیاسی عرب، حمید عنایت.
۳. بیدارگران اقالیم قبله، محمد رضا حکیمی.
۴. تنبیه الامه و تنزیه المله، محمد حسین نایینی.
۵. جنبش‌های اسلامی در جهان عرب، هرایر دکمچیان.
۶. جنبش‌های اسلامی معاصر، احمد موثقی.
۷. رویارویی‌های اندیشه گران ایران با دو رویه بورژوازی تمدن غرب، عبد الهادی حائری.
۸. طبایع الاستبداد و مصارع الاستعباد، عبد الرحمن کواکبی.
۹. تاریخ بیداری ایرانیان، ناظم الاسلام کرمانی.
۱۰. نهضت‌های صد ساله اخیر، شهید مرتضی مطهری.
۱۱. اندیشه‌ی اصلاحی در نهضت‌های اسلامی، محمد جواد صاحبی.
۱۲. سرآغاز نواندیشی معاصر، مقصود فراستخواه.
۱۳. نهضت بیدارگری در جهان اسلام، هانتی.

جغرافیای تاریخی جهان اسلام

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۲۰

تعداد واحد: ۱

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت سیر پیشرفت و گسترش جهان اسلام و تقسیمات سرزمین‌های اسلامی

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ کلیات

- مفاهیم (جغرافیا، جغرافیای تاریخی، اقالیم، طول و عرض جغرافیایی، جهات چهارگانه و ...)
- زمینه‌ها و عوامل پیدایش جغرافیای تاریخی اسلامی
- انواع جغرافیا (تاریخی، نجومی، ریاضی، انسانی، سیاسی، اقتصادی)
- نقش و اهمیت جغرافیا در تاریخ

○ جغرافیانگاری مسلمانان

○ آشنایی با مناطق و ایالات مهم قلمرو اسلامی

● حجاز

● جبال

● عراق

● جزیره

● شامات

● خراسان

○ جغرافیای شیعه در جهان اسلام

- کشورهای شیعه در آن در اکثریت است: ایران، عراق، لبنان، بحرین، یمن
- کشورهای شیعه در آن در اقلیت‌اند: هند، افغانستان، پاکستان، عربستان، کویت، سوریه، ترکیه، مصر، عمان و شیعه نشین.

○ جغرافیای شیعه در جهان غیر اسلام (اروپا، آمریکا، آفریقا، آسیای دور و اقیانوسیه)

متن محوری:

۱. جغرافیای سیاسی جهان اسلام، سید یحیی صفوی.
۲. جغرافیای تاریخی و انسانی شیعه در جهان اسلام، رسول جعفریان

منابع:

۱. نرم افزار جغرافیای جهان اسلام، مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی نور.
۲. آثار البلاد و اخبار العباد، محمد مراد عبدالرحمن.

۳. احسن التقاسيم في معرفة الاقاليم، ابو عبدالله محمد بن احمد مقدسى.
۴. الاعلاق النفيسه، احمد بن عمر ابن رسته.
۵. البلدان، احمد بن اسحاق يعقوبى.
۶. المسالك، ابن خرداذبه.
۷. المسالك و الممالك، ابواسحاق فارسى اصطخرى.
۸. تاريخچه جغرافيا در تمدن اسلامى، فرانتس تشنر، ترجمه: احمد مقبول.
۹. تقويم البلدان، ابوالفداء عماد الدين اسماعيل ايوبى.
۱۰. جغرافياى حافظ ابرو، حافظ ابرو.
۱۱. حدود العالم من المشرق الى المغرب، مينورسكى.
۱۲. صورة الارض، محمد بن على بن حوقل.
۱۳. فتوح البلدان، احمد بن يحيى بلاذرى.
۱۴. معجم البلدان، ياقوت حموى.
۱۵. معجم معالم الجغرافيه، غيث بلادى.

کلیات تاریخ تمدن اسلامی

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: بررسی تاریخ تمدن اسلامی و ابعاد آن

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل:

- مفاهیم: تعریف لغوی و اصطلاحی تمدن، فرهنگ، نسبت میان فرهنگ و تمدن، تعامل و تقابل تمدن ها
- تمدن در قرآن و سنت
 - ویژگی و خصوصیت تمدن
 - عوامل شکل گیری و گسترش تمدن اسلامی
 - عوامل افول
- تأثیر اسلام بر تمدن اسلامی (مسلمین)
 - در عصر امویان
 - در عصر عباسیان
 - در عصر عثمانی
- احیای تمدن اسلامی
 - پیش از انقلاب اسلامی ایران
 - پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران

متن درسی:

۱. نقش شیعه در فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، علی اکبر ولایتی.
۲. پویایی فرهنگ و تمدن اسلامی، علی اکبر ولایتی.

منابع:

۱. سنی ملوک الارض و الانبیاء، حمزه اصفهانی.
۲. طبقات الاطباء و الحكماء، ابن جلیجل، ترجمه: محمد کاظم امام.
۳. مقدمه ابن خلدون، ابن خلدون.
۴. وفيات الأعیان و انباء ابناء الزمان، ابن خلکان.
۵. تاریخ پیشرفت‌های علمی و فرهنگی بشر، یونسکو.
۶. تاریخ تمدن اسلام، جرجی زیدان.
۷. تاریخ تمدن، ویل دورانت.
۸. تمدن اسلام و عرب، گوستاو لوبون.
۹. تمدن اسلامی در قرن چهارم هجری، آدام متز.
۱۰. حضارة العرب، مصطفی رافعی.
۱۱. خدمات متقابل ایران و اسلام، شهید مرتضی مطهری.
۱۲. علم و تمدن در اسلام، حسین نصر.
۱۳. تاریخ تمدن اسلامی، میان محمد شریف.

مستشرقان و تاریخ اسلام

شناسه درس: ۳۰۵۱۸۲۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت ماهیت استشراق و مکاتب آن و نقد و بررسی مهم‌ترین شبهات خاورشناسان پیرامون تاریخ اسلام
ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات و مفاهیم:
 - شرق‌شناسی، مستشرق، استشراق، شرق، غرب و ...
 - انگیزه‌ها و اهداف مستشرقان (سیاسی، دینی - تیشیری، استعماری، علمی - فرهنگی)
 - محورهای فعالیت مستشرقان (ترجمه، تصحیح و تألیف)
 - رابطه استعمار و استشراق
- سیر تاریخی مطالعات مستشرقان در حوزه تاریخ اسلام
- موضوعات مورد مطالعه مستشرقان (در محورهای ترجمه، تصحیح و تألیف)
 - عصر جاهلی
 - سیره نبوی صلی‌الله‌علیه‌وآله
 - تاریخ تشیع
 - تاریخ خلافت تا سقوط عثمانی
 - تاریخ تمدن
 - تاریخ کشورهای اسلامی و ...
 - بررسی و نقد آثار مستشرقان (گلدزیهر، ولهاوزن، لامنس، برنارد لوئیس، آربری، مکدموت، مارلونگ و...)
- مراکز علمی و نشریات تاریخی مستشرقان
- تأثیر نظریه پردازی مستشرقان بر مطالعات تاریخی مسلمانان
- نقد مبانی مطالعات تاریخی مستشرقان

متون محوری:

۱. مطالعات اسلامی در غرب، محسن الویری.
۲. قرآن و مستشرقان، محمدحسن زمانی.

منابع:

۱. الاستشراق، دائرة المعارف بستانی.
۲. الاستشراق و المستشرقون، نجیب العقیقی.

۳. المستشرقون وترجمه القرآن، محمد صالح البنداق.
۴. مناهج المستشرقين، نقره التحامى.
۵. دائرة المعارف اسلام، چاپ اروپا مدخل تاريخ شرق اسلامى.
۶. موسوعه المستشرقين، عبدالرحمن بدوى.
۷. قراءه جديد فى تاريخ الاستشراق، عبدالرحيم حسن.
۸. الاستشراق، ادوارد سعيد.
۹. الدراسات العربيه و الاسلاميه فى ألمانيا فى القرن العشرين.
۱۰. المستشرقون و مصادر التشريع، عجیل جاسم نشمی.
۱۱. اسلام از دريچه چشم مسيحيان، مجتبی مینوی.
۱۲. فرهنگ کامل خاورشناسان، نقد آثار خاورشناسان، عبدالرحمن بدوى، ترجمه: شکرالله خاکرند.
۱۳. مستشرقان و اسلام، مرتضى کریمی نیا.

عربی معاصر

شناسه درس: ۳۰۵۱۱۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: متون تخصصی عربی

هدف: ایجاد توان بهره‌گیری از متون تاریخی به عربی جدید

ارزشیابی: ۵ نمره به فعالیت کلاسی و ۷ نمره به کار عملی (ترجمه متون عربی) و ۸ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

قرائت، درک مطلب، اعراب گذاری و ترجمه حدوداً ۶۰ صفحه متون عربی معاصر در تاریخ از متون تاریخی منتخب ذیل علاوه بر این، استاد در ابتدای نیمسال متن‌هایی را برای طلاب تعیین می‌کند و طلاب موظفند آن را ترجمه و اعراب گذاری کرده و تا پایان نیمسال ارایه کنند.

○ قرائت متون تاریخی منتخب:

- المفصل فی تاریخ العرب قبل الاسلام (جوادعلی)
- اهل البيت (ع) فی المکتبۃ العربیه (سید عبدالعزیز طباطبایی)
- السقیفه فی التاریخ (الشهیدالصدر)
- خدیجه بنت الخویلد بهجۀ قلب المصطفی (محمد عبد یمان)
- الادب فی ظل التشیع (عبدالله نعمه)
- الصحیح من سیره الرسول الاعظم (ج ۱) (جعفر مرتضی العاملی)
- الامام السجاد جهاد و امجاد (حاج حسن حسین)
- الانتفاضات الشیعیه عبر التاریخ (هاشم معروف حسنی)
- الانصار و الرسول (ص) (ابراهیم بیضون)
- الشیعۀ فی المیزان (مغنیه)
- دراسات التاریخ و بحوث فی التاریخ و الاسلام (جعفر مرتضی عاملی)
- شخصیات قلقة فی الاسلام (عبدالرحمان بدوی)
- ملامح التيارات فی القرن الاول الهجری (ابراهیم بیضون)

--- متن درسی: ---

توضیحات: متن کار عملی حدود ۱۰ صفحه از متون عربی معاصر در زمینه گرایش مربوط است که طلبه آن را اعراب گذاری و ترجمه نماید.

زبان انگلیسی ۱

شناسه درس: ۳۰۵۲۱۰۱

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

هدف: ایجاد توان بهره‌گیری از متون تاریخی به زبان انگلیسی

ارزشیابی: ۳ نمره از نمره درس به فعالیت کلاسی افراد یعنی پیش مطالعه و یافتن لغات دشوار متن داده شده اختصاص می‌یابد. در اول نیم‌سال به هر طلبه حدود ۴ صفحه کار عملی (ترجمه متون انگلیسی) داده می‌شود تا آن را ترجمه نماید که ۵ نمره از نمره درس را به خود اختصاص می‌دهد. ۱۲ نمره دیگر به امتحان پایانی اختصاص می‌یابد.

سرفصل:

حدود ۳۵ صفحه از متون تخصصی انگلیسی در زمینه تاریخ اسلام، با انتخاب استاد و با بکارگیری طلاب تدریس می‌شود. در تدریس بر یادگیری مهارت‌های زیر تاکید می‌شود:

- نحوه استفاده از فرهنگ لغت و دائرةالمعارف
- متون مختلف سریع خوانی
- واژگان‌سازی
- نگارش رئوس مطالب
- خلاصه نویسی

متن درسی: ---

منابع پیشنهادی:

۱. انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (نیمه تخصصی)، رضا عطایی.
۲. انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی، محمدعلی الحسینی و دیگران.
۳. انگلیسی برای دانشجویان علوم انسانی (۱ و ۲)، مهدی نوروزی، علی خزایی‌فر.
۴. مدخل‌هایی از دایرة المعارف اسلام، پل ادواردز، راتلج و ایرانیکا. (ترجیحاً سعی شود متن‌های ساده‌تر انتخاب شوند).
۵. Rutledge Encyclopedia of philosophy, Edward Craig.
۶. Encyclopedia OF Religion and Ethics, James Hastings.
۷. The Encyclopedia of philosophy, Paul Edwards.
۸. The Encyclopedia of Millennialism and Millennial Movements, Richard Lands.
۹. □. □□□□□□□□.
۱۰. D. Aryan pour.

زبان انگلیسی ۲

شناسه درس: ۳۰۵۲۱۰۲

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

هدف: ایجاد توان بهره‌گیری از متون تاریخی به زبان انگلیسی

ارزشیابی: ۳ نمره از نمره درس به فعالیت کلاسی افراد یعنی پیش مطالعه و یافتن لغات دشوار متن داده شده اختصاص می‌یابد. در اول نیم‌سال به هر طلبه حدود ۴ صفحه کار عملی (ترجمه متون انگلیسی) داده می‌شود تا آن را ترجمه نماید که ۵ نمره از نمره درس را به خود اختصاص می‌دهد. ۱۲ نمره دیگر به امتحان پایانی اختصاص می‌یابد.

سرفصل:

حدود ۳۵ صفحه از متون تخصصی انگلیسی در زمینه تاریخ اسلام، با انتخاب استاد و با بکارگیری طلاب تدریس می‌شود. در تدریس بر یادگیری مهارت‌های زیر تاکید می‌شود:

- نحوه استفاده از فرهنگ لغت و دائرةالمعارف
- متون مختلف سریع‌خوانی
- واژگان‌سازی
- نگارش رئوس مطالب
- خلاصه نویسی

متن درسی: ---

منابع پیشنهادی:

۱. انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (نیمه تخصصی)، رضا عطایی.
۲. انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی، محمدعلی الحسینی و دیگران.
۳. انگلیسی برای دانشجویان علوم انسانی ۱ و ۲، مهدی نوروزی، علی خزایی‌فر.
۴. مدخل‌هایی از دایرة المعارف اسلام، پل ادواردز، راتلج و ایرانیکا. (ترجیحاً سعی شود متن‌های ساده‌تر انتخاب شوند).
۵. Rutledge Encyclopedia of philosophy, Edward Craig.
۶. Encyclopedia OF Religion and Ethics, James Hastings.
۷. The Encyclopedia of philosophy, Paul Edwards.
۸. The Encyclopedia of Millennialism and Millennial Movements, Richard Lands.
۹. □. □□□□□□□□.
۱۰. D. Aryan pour.

روش تحقیق پیشرفته - ورودی ۹۶ و ماقبل

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۵۲۲۰۱

نوع واحد: نظری - عملی

هدف: آشنایی با روش‌های مختلف پژوهش تاریخی و کیفیت بهره برداری از منابع تاریخی

سرفصل:

○ جنبه نظری

- تعریف تحقیق به معنای مطالعه نظام‌مند
- انواع تحقیق به لحاظ روش (عقلی/تجربی/نقلی: دینی یا تاریخی؛ توصیفی/تحلیلی انتقادی)
- انواع تحقیق به لحاظ غرض: آموزشی/تبلیغی و ترویجی با رویکرد موضوع محور و تولید دانش با رویکرد مسئله‌محور
- انواع تحقیق به لحاظ فائده: بنیادی/توسعه‌ای/کاربردی
- مراحل پژوهش مولد علم: ایده اولیه، مطالعه اولیه، طرح تحقیق مسأله محور، روش جمع آوری اطلاعات (منبع شناسی، مطالعه و یادداشت برداری)، تصفیه و تحلیل اطلاعات، بند نویسی (پاراگراف نویسی)، تنظیم و تکمیل (چکیده، مقدمه، نتیجه، فهرست، منابع، پیوست و ...).

○ جنبه عملی

- آشنایی با منابع تخصصی و نرم‌افزارهای همخوان
- روش‌های جمع‌آوری اطلاعات و فیش برداری
- روش فیش نویسی
- روش پارگراف نویسی
- روش مقاله‌نویسی پژوهشی
- روش پایان‌نامه نویسی
- بیان معیارهای ارزیابی پژوهش تاریخی و تلخیص و نقد دو مقاله علمی - پژوهش

متون محوری:

۱. روش تحقیق کتابخانه‌ای با تأکید بر علوم اسلامی، جعفر نکونام
۲. اصول و فنون پژوهش در گستره دین‌پژوهی، احد فرامرز قراملکی یا جزوه استاد که انطباق کامل با سرفصل داشته باشد.

توضیحات: هر طلبه موظف است یک تحقیق در زمینه تاریخ اسلام با ویژگی‌های فوق (در سطح علمی - پژوهشی) در ۷ تا ۱۰ صفحه ارائه دهد، که این تحقیق باید همگام با تدریس مراحل پژوهش تهیه شود و در هر مرحله با همفکری استاد فعالیت آن مرحله اصلاح شود.

منابع:

۱. درآمدی بر روش پژوهش در تاریخ، علیرضا ملائی.
۲. روش پژوهش در تاریخ شناسی، دکتر حسن حضرتی.
۳. روش‌شناسی مطالعات دینی، احد فرامرز قراملکی.
۴. روش مطالعه و تحقیق با تأکید بر کتابخانه، رضاعلی کرمی.
۵. درس‌نامه روش تحقیق، مجید طرقی.
۶. جزوه درس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام‌خمينی^{ره}، حمید آریان.
۷. مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، محمدرضا حافظ‌نیا.
۸. روش تحقیق عمومی، احمد پاکتچی.
۹. نقد متن، احمد پاکتچی.
۱۰. روش نگارش، رضا بابائی.
۱۱. بهتر بنویسیم، رضا بابائی.
۱۲. پایان‌نامه نویسی، مجموعه مقالات جمعی از نویسندگان مؤسسه امام‌خمينی^{ره}.
۱۳. روش تحقیق مفهومی در متون اسلامی، ق. حسین نژاد.
۱۴. روش نگارش دانشگاهی، علی اصغر سلطانی.

کارورزی و ارائه پژوهش-ورودی ۹۶ و ماقبل

شناسه درس: ۳۰۵۲۲۰۳

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: روش تحقیق پیشرفته

هدف: کسب مهارت‌های لازم در انجام پژوهش‌های تاریخی و ارائه نتایج آن

ارزشیابی: ۲۰ نمره به تحقیق - با شرایط مندرج در سرفصل - اختصاص دارد.

سرفصل:

- تدوین یک تحقیق ۳۵ تا ۵۰ صفحه ای در یکی از موضوعات تاریخ اسلام با رعایت ضوابط و قواعد پژوهشی و نگارشی، زیر نظر استاد مربوطه و ارائه نتایج تحقیق در یک کنفرانس؛
- موضوع و طرح اجمالی تحقیق باید به تصویب استاد و گروه مربوطه برسد و در نهایت تحقیق ارائه شده توسط استاد مربوطه از نظر محتوا و ساختار مورد ارزیابی قرار گیرد.

متن درسی: ---

منابع: ---

پایان نامه

شناسه درس: ۳۰۵۲۴۰۱

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: عملی

پیش‌نیاز: کارورزی و ارائه پژوهش ۱

هدف: ارائه پژوهشی جامع، با تأکید بر مهارت‌ها، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در موضوعات مرتبط با رشته

تاریخ اسلام

ارزشیابی: ۲۰ نمره به ارائه پایان‌نامه با شرایط آیین‌نامه، اختصاص دارد.

سرفصل: ---

متن درسی: ---

منابع: ---

سر فصل دوس

مہارت های پژوهشگری

ورودی ۹۷ و مابعد

مسئله‌یابی و منبع‌یابی

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۰

تعداد واحد: ۵

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مسئله‌یابی و مسئله‌شناسی، شناسایی انواع منابع و نحوه ارزش‌گذاری و مهارت استفاده از آنها به منظور بهره‌وری در

تدوین پایان‌نامه و انواع مقالات

ارزشیابی: ۱۵ نمره به فعالیت عملی و ۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ تفاوت مشکل، موضوع و مسئله

۱. مشکل (تعریف و ویژگی‌های آن)

۲. موضوع (تعریف موضوع و ویژگی‌های آن، تتبع موضوع محور و پژوهش مسئله محور)

۳. مسئله (تعریف و بیان مسئله، فرآیند عملیاتی طرح مسئله: الف. مواجهه با مشکل ب. تبدیل مشکل به مسئله ج. تدوین

فرضیه) اقسام مسئله و خطاهای احتمالی به هنگام انتخاب مسئله، تجزیه مسئله

○ منبع؛ اقسام، انواع و ...

۱. تعریف منبع

۲. اقسام منابع

۳. انواع منابع اسناد (کتابخانه‌ای و روش استفاده از آن، اطلاعات الکترونیکی و روش استفاده از آن)

۴. راه‌های شناسایی و دسترسی به منابع

۵. آشنایی با ملاک‌های اعتبار منابع

۶. معرفی کتابخانه‌های تخصصی هر رشته

۷. معرفی مهمترین منابع مکتوب و غیر مکتوب هر رشته

۸. معرفی اصطلاح‌نامه‌های تخصصی هر رشته و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است متناسب با رشته تخصصی یک مسئله را انتخاب و به همراه منابع مرتبط با آن به عنوان فعالیت

عملی ارائه نماید.

طرحنامه نویسی

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۱

تعداد واحد: ۰/۵

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با نحوه فصل بندی و طراحی ساختار تحقیق، ایجاد قدرت تشخیص جهت روش مناسب حل مسئله و فرضیه

ارزشیابی: ۲۰ نمره به فعالیت عملی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ طرحنامه

۱. تعریف طرحنامه و اهمیت آن

۲. معرفی ارکان و عناصر طرحنامه علمی (بیان مسئله، سؤالات اصلی و فرعی، فرضیه‌ها، پیشینه، اهمیت و ضرورت، روش (ناظر به جمع‌آوری داده‌ها، هدف تحقیق، مواجهه با داده‌ها)

۳. ساختار بندی اجزای تحقیق شامل بخش‌ها، فصل‌ها و گفتارها، اولویت بندی انجام پژوهش، ارائه طرحنامه و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است یک طرحنامه متناسب با رشته تخصصی خود به عنوان فعالیت عملی ارائه نماید.

فیش‌نویسی و پردازش اطلاعات

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۲

تعداد واحد: ۵/۰

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با نحوه تشکیل پرونده علمی، تألیف و ترکیب مناسب اطلاعات گردآوری شده و پردازش آنها

ارزشیابی: ۱۵ نمره به فعالیت عملی و ۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ فیش‌نویسی

۱. معرفی و اهمیت فیش‌نویسی
۲. قالب‌های فیش (دستی، رایانه‌ای)
۳. انواع فیش
۴. چگونگی انجام فیش‌برداری
۵. طبقه‌بندی فیش‌ها
۶. ارجاع‌دهی و انواع آن
۷. شیوه‌های یادداشت‌برداری (نقل مستقیم، تلخیص و اقتباس)

○ پردازش اطلاعات

۱. توصیف، تبیین و توضیح اطلاعات
۲. تفسیر، تحلیل و انواع آن
۳. استدلال، تعلیل و ارائه شواهد
۴. نقد، ارائه نظر، دسته‌بندی و مقایسه و ...

توضیحات: هر طلبة موظف است متناسب با رشته تخصصی یک موضوع انتخاب و فیش‌های مرتبط به آن را همراه با پردازش اطلاعات به عنوان فعالیت عملی ارائه دهد.

شیوه تدوین پایان نامه

تعداد واحد: ۵/۰

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۳

نوع واحد: عملی

هدف: آشنایی با شیوه تدوین و نگارش پایان نامه

ارزشیابی: ۲۰ نمره به فعالیت عملی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ تدوین پایان نامه

۱. شناسایی و آشنایی با شیوه نامه نگارش پایان نامه با توجه به قوانین مرکز

۲. موضوع یا عنوان پایان نامه

۳. تنظیم مقدمات، فهرست‌ها و عنوان‌بندی، نتیجه‌گیری، چکیده‌نویسی و کلیدواژه‌ها

۴. شیوه بهره‌گیری از منابع و تنظیم ارجاعات و فهرست منابع

۵. سبک‌های ارجاع‌دهی و نحوه ارجاع کتاب، مقاله، فرهنگ‌نامه و دایره‌المعارف، ارجاع کنفرانس‌ها و سمینارها و گزارش‌ها

۶. ویرایش فنی و محتوایی متن

۷. ارائه گزارش به اساتید راهنما

۸. آشنایی با نحوه دفاع از پایان نامه

۹. نشانه‌گذاری و صفحه‌آرایی، ترتیب مباحث و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است یک پایان نامه مرتبط با رشته تخصصی خود را بررسی نموده و گزارشی از نقاط قوت و ضعف آن به عنوان فعالیت عملی ارائه دهد.

مقاله‌نویسی

شناسه درس: ۳۰۵۲۲۲۰

نوع واحد: نظری - عملی

تعداد واحد: ۵/۰

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با انواع مقاله و ساختار آن و فرآیند تدوین مقاله به منظور استخراج مقاله علمی از پایان‌نامه و یا ادامه فعالیت پژوهشی در قالب مقاله‌نویسی پس از فارغ‌التحصیلی

ارزشیابی: ۱۵ نمره به فعالیت عملی و ۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ آشنایی با ساختار و چگونگی نگارش مقاله علمی پژوهشی و اجزاء آن

۱. موضوع و عنوان مقاله، نام نویسندگان، چکیده

۲. واژگان کلیدی، مقدمه (بیان مسئله، تبیین اهداف پژوهش، پیشینه پژوهش، پرسش، تشریح روش‌شناسی مورد استفاده و معرفی ساختار)

۳. بدنه اصلی مقاله

۴. نتیجه‌گیری

۵. منابع و پیوست‌ها

۶. ارجاع‌دهی و مستندسازی و انواع آن

۷. شناسایی مجلات تخصصی هر رشته و نکات اساسی در ارسال مقالات به نشریات علمی و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است یک مقاله مرتبط با رشته تخصصی خود به عنوان فعالیت عملی ارائه نماید.

روش نقد و تحلیل

تعداد واحد: ۵/۰

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۴

نوع واحد: نظری - عملی

هدف: افزایش توانمندی طلاب در حوزه نقد و تحلیل در راستای هدف کلان سطح سه

ارزشیابی: ۱۵ نمره به فعالیت عملی و ۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ روش نقد و تحلیل (مقاله، کتاب، پایان نامه و طرح پژوهشی)

۱. تعریف نقد و انواع آن (نقد درونی و بیرونی)

۲. اصل تقدم فهم بر نقد، نقد اصول، نقد مبانی و لوازم، نقد ادله

۳. مواجهه انضمامی و کلی ارزیاب با پژوهش

۴. نقد ارزیابی عنوان، چکیده، بیان مسئله و مقدمه، اهداف، پیشینه و بدنه اصلی، نتیجه گیری

۵. اخلاق نقادی و ارزیابی و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است یک مقاله یا کتاب یا پایان نامه مرتبط با رشته تخصصی خود را نقد و تحلیل نموده و گزارشی از آن به عنوان فعالیت عملی ارائه نماید.

عناوین جامع رشته تاریخ اسلام

سال سوم		سال دوم		سال اول	
واحد	عنوان درس	واحد	عنوان درس	واحد	عنوان درس
۲	تفسیر قرآن (۱)	۳	فقه (۳)	۳	فقه (۱)
۲	وضع کنونی جهان اسلام	۲	اصول فقه (۳)	۲	اصول فقه (۱)
۲	تاریخ اهل بیت «ع» (۳)	۳	ماخذشناسی و تاریخ‌نگاری	۲	تجزیه و ترکیب
۲	زبان تخصصی (۱)	۲	متون تخصصی عربی	۲	جهان در آستانه بعثت
۲	تاریخ انقلاب اسلامی (۱)	۳	تاریخ اهل بیت «ع» (۱)	۲	کلیات تاریخ جهان
۲	تاریخ امویان	۲	عقائد خاصه شیعه (۱)	۲	سنت‌های تاریخی در قرآن و روایت
۲	جنبش‌های فکری و دینی معاصر	۰.۵	فیش‌نویسی و پردازش اطلاعات	۲	تاریخ رسول خدا(ص)
۲	مستشرقان و تاریخ اسلام	۰.۵	شیوه تدوین پایان نامه	۱	جغرافیای تاریخی جهان اسلام
۱۶	جمع واحد	۱۶	جمع واحد	۱۶	جمع واحد
۲	تاریخ انقلاب اسلامی (۲)	۳	فقه (۴)	۳	فقه (۲)
۲	تاریخ عصر غیبت	۲	اصول فقه (۴)	۲	اصول فقه (۲)
۲	تاریخ اهل بیت «ع» (۴)	۲	تاریخ اهل بیت «ع» (۲)	۲	تاریخ خلفاء
۲	تفسیر قرآن (۲)	۲	عربی معاصر	۳	سیره رسول خدا و اهل بیت «ع» (۲و۱)
۲	زبان تخصصی (۲)	۲	عقائد خاصه شیعه (۲)	۲	فلسفه تاریخ
۲	تاریخ عباسیان	۳	اسلام در ایران	۲	کلیات تاریخ تمدن اسلامی
۳	تاریخ تشیع	۱	اسلام در مغرب و اندلس	۱	اسلام در مصر و شام
۱	اسلام در هند و آسیای میانه	۰.۵	مقاله نویسی	۰.۵	مساله یابی و منبع یابی
۲	تاریخ عثمانی	۰.۵	روش نقد و تحلیل	۰.۵	طرحنامه نویسی
۱۸	جمع واحد	۱۶	جمع واحد	۱۶	جمع واحد

نیمسال اول

نیمسال دوم